Пралетарыі ўсіх краёў, злучайцеся

Савецкая Беларусь

Орган Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саветаў БССР.

АДРЭС РЭДАКЦЫІ: МЕНСК, рог вуліц ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).

ТЭЛЕФОНЫ: Рэдакцыі—№ 478. Рэдактара—№ 782.

Натар'ны прымаецца—з 9-й да 3½ гадз. Незапячатаныя рукапісы назад аддаюцца не запечатаючы.

КАНТОРА: Менск, рог вуліц ленінскай і Карла Маркса. Тэлефон № 244. (2-гі Дом Саветаў).

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА: На 1 месяц — 90 к. На 3 м. — 2 р. 70 к. На 6 м. — 4 р. — к. На 1 год — 8 р. — к. Замежна адрас: Беларусь — 20 к. Месцовыя — 10 к.

ЦЕНА ЗА АБВЕСТКІ: За радок капіталі пасля тэксту — р. 50 к. За радок капіталі перад тэкстам 1 р. — к. За радок капіталі перад тэкстам 1 р. 50 к. Скідкі на 50 проц. дазволены. Зверх тарыфу бераць 10 проц. налогу.

ЦЕНА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ: За 1 дакумент — 35 к. За кожны дадатковы — 15 к. Беспрацоўн. і чырвонаармейцы за дакумент — 15 к. За кожны дадатковы — 5 к. Публікацыі ЗАГО'у—3 руб.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА ў канторы газеты, на ўсіх аддзяленнях Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва і на ўсіх пошт.-тэл. канторах. АБВЕСТКІ ПРЫМАЮЦЦА канторай газеты: Менск, рог Ленінскай і Карла Маркса (2-гі дом Саветаў).

10 ГОД ВЫДАНЬНЯ. ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА. № 49 (2538) Субота, 2-га сакавіка 1929 г.

Няўвязка.

Ніводнае сенсацыйнае выкрываньне апошніх гадоў ня выклікала столькі адхіленьняў і пратестаў, як агалошэньне сакрэтнага франка-бэльгійскага вайсковага ўгавору. Брыян суха адказаў на запытаньне галяндзкага пасланьніка, што афіцыйнае адхіленьне францускага ўраду ўжо агалошана. У ангельскай палаце нам. міністра замежных спраў Лёкер Лемисон заявіў, што апрача Лёкарнскага ўгавору між Англіяй і Бэльгіяй ня было падпісана ніводнае згоды. І, нарэшце, міністр замежных спраў Бэльгіі Гіманс рашуча пратэставаў проці абвінавачваньняў у падпісаньні ўгавораў з Францыяй, які пярэчыць статуту Лігі Нацый і лёкарнскім згодам.

Аднак, рэдакцыя «Утрэхт Дагблят» зноў падцьвярджае, што тэкст угавору быў у яе ў руках, і што сумняваецца ў сапраўднасьці дакуманту [яна ня можа. Але, што асабліва характэрна, дзяржавы, проці якіх накіроўвае угавор, зусім не сумняваюцца ў яго сапраўднасьці. Галяндыя, Нямеччына, Італія і Гішпанія аднесьліся да выкрываньняў галяндзкае газэты зусім сур'ёзна.

І гэта цалкам зразумела, бо зьмест агалошанага ўгавору цалкам адпавядае тэндэнцыям палітыкі Францыі і Англіі. Ці маглі францускія імпэрыялісты шчыра пайсьці на падпісаньне гарантыйнага ўгавору з Нямеччынай і на адмову ад свайго «права» навязваць пераможанай у вайне дзяржаве сваю волю? Калі так думалі нямецкія сацыял-дэмакраты і некаторыя колы нямецкае буржуазеі, ускладаўшыя надзеі на «заходнюю арыентацыю», дык гэтымі яны выкрылі толькі сваю палітычную недальгабачнасьць, несьвядомасьць і нянавісьць да СССР. Для кожнага, хто хоць колькі-небудзь разьбіраўся ў сэнсе падзей, было зразумела, што Лёкарно было для Францыі актам вымушаным, і што прычынай, якая прымусіла Францыю даць свой подпіс пад Лёкарнскім угаворам, была няўладжанасьць яе дачыненьняў з Англіяй. Было-б, зразумела, вялікаю недальнабачнасьцю думаць, што францускі імпэрыялізм складзе пасьля Лёкарно зброю і не паклапоціцца набыць саюзьнікаў на выпадак, калі-б спрыяючая сітуацыя дазволіла зрабіць яму нажым на Нямеччыну ці Італію. Для мэтаў вайны з абедзьма гэтымі дзяржавамі саюз з Бэльгіяй зьяўляецца для Францыі стратэгічна патрэбным. Гэтае акалічнасьці ня могуць замаскаваць больш ці менш зручныя адхіленьні тых ці іншых міністраў, злоўленых на месцы злачынства.

Калі ў такім становішчы апынуліся буржуазныя лёкарністы, дык становішча [сацыя-дэмакратаў сапраўды трагікамічнае. У 1927 г., калі, воўлуг слоў «Утрэхт Дагбляд», былі падпісаны дадатковыя вайсковыя згоды між Францыяй і Бэльгіяй і між Бэльгіяй і Англіяй, і калі зацьвярджаліся планы і выпрацоўваліся асновы наступальнае вайны проці Нямеччыны і Галяндыі, дык бэльгійскім міністрам замежных спраў быў правадыр бэльгійскае сацыялістычнае партыі Вандэрвэльдэ. Нездарма «Форвэрц» абыходзіць моўчкі ўсе выкрываньні «Утрэхт Дагблят» і абмяжоўваецца друкаваньнем адхіленьняў Вандэрвэльдэ. Бэльгійскія сацыялісты выказалі спачуваньне свайму лідэру. Але галяндзкі сацыял-дэмакратычны орган «Хэт Фольк» ліцыць выкрываньні «Утрэхт Дагбляд» правільнымі. Францускія сацыялісты яшчэ ня ведаюць, якую пазіцыю ім заняць, бо наўрад ці Поль Бонкур ня ведаў аб франка-бэльгійскай інтрызе.

Як загаворыць цапер між сабою сацыял-патрыёты сваіх бацькаўшчын? Які напрамак выбяруць яны для захаваньня адзінства свайго, з дазволу сказаць, «інтэрнацыяналу»? Як «растлумачаць» яны акт «няўвязкі» сваёй палітыкі з лёкарнскімі мірнымі абяцаньнямі?

(«Правда»).

ДА МАСКОЎСКАГА ПРАТАКОЛУ ДАЛУЧЫЛАСЯ ТУРЦЫЯ.

МАСКВА. Народны Камісарыят па Замежных Справах абвясьціў ноты, якімі абмяняліся пасол СССР у Турцыі і турэцкі міністр замежных спраў. Нота пасла СССР паведамляла міністра замежных спраў Турцыі аб падпісаньні ў Маскве пратаколу аб безадкладным наданьні разумоцнасьці пакту Келёга і зазначала на пажаданасьць далучэньня да пратаколу Турцыі.

Нота турэцкага міністра замежных спраў паведамляе, што Турцыя, «ахопленая жаданьнем супрацоўнічаць над падтрыманьнем усегагульнага спакою, з прыемнасьцю далучаецца да маскоўскага пратаколу».

КАБУЛ АБКРУЖАН ВОЙСКАМ АМАНУЛЫ.

ТЭРМЭЗ, 26-2. Пацьвярджаюцца паведамленьні аб наступе на Кабул прыхільнікаў Аманулы з поўдня, паўднёвага захаду і захаду. Верныя Амануле герацкія часьці каля Бамінскага райёну (на паўночны захад ад Кабулу) таксама наступаюць на Кабул. Газьні знаходзіцца ў руках прыхільнікаў Аманулы.

МАГУТНАЯ ДЭМАНСТРАЦЫЯ ІНДУСАЎ У ЧЭСЬЦЬ АМАНУЛЫ.

ЛЁНДАН, 28-2. *Лягорскі* карэспандэнт «Экачэндж Тэлеграф» паведамляе, што ў Лягоры (Індыя) адбылася начуваная яшчэ ня велічыні дэманстрацыя, калі туды прыехаў поезд з Надыр-ханам. У дэманстрацыі ўдзельнічала тысячы мусульманаў, індусаў і тыкхаў. Уздым дасягнуў найвышэйшага расколу, калі Надыр-хан заявіў, што ён не супакоіцца, пакуль Аманул-хан ня будзе ізноў на аўгансkім троне.

АНГЕЛЬСКІЯ АГЕНТЫ ПРАЦУЮЦЬ НАД РАЗЬЯДНАНЬНЕМ АЎГАНІСТАНУ.

КАБУЛ, 25-2. Пацьвярджаюцца весткі пра захоп баджавурскімі ханамі Асмару. Адзначаецца, што сярод ініцыятараў захопу знаходзяцца асобы, якія шчыльна зьвязаны з англа-індускаю ўладаю і нават атрымліваюць ад яе сталую грашовую субсыдыю.

Ёсьць весткі аб падрыхтоўцы таксама захопу Даккі, куды ўжо прыехалі з Індыі некаторыя прымежныя ханы і правадыры, вядомыя сваёю сувязьзю з ангельцамі.

ЗАЎВАГА: Баджавур—воблаcьць новаліных фэадальных ханстваў на індускай мяжы, якія знаходзяцца на поўнач ад Хайбэрскага праходу. Асмар—аўгансkі горад, які знаходзіцца на захад ад Баджавуру. Дакка—таксама прымежны аўгансkі горад на захад ад Хайбэру.

БАЛЬДВІН АДМОВІЎ БЕСПРАЦОЎНЫМ У СПАТКАНЬНІ.

ЛЁНДАН, 28-II. Адказваючы на запытаньне ў палаце вобшчын Чэрчыль заявіў, што прэм'ер Бальдвін лічыць немэтазгодным сустракацца з дэпутацыяй удзельнікаў нацыянальнага паходу беспрацоўных.

„ПРЫЧЫНА БЕСПРАЦОЎЯ—КАПІТАЛІЗМ".

ЛЁНДАН. 28-II. На пасяджэньні палаты вобшчын у часе спрэчак аб беспрацоўі гарнак Айлс, які прышоў гэтымі днямі ў Лёндан з Паўднёвага Уэльсу, як удзельнік нацыянальнага паходу беспрацоўных, врабіў выгук кансэрватыўнаму прамоўцу з трыбуны для публікі. Калі кансэрватыўны сябра палаты паведаміў, што «прычынаю беспрацоўя зьяўляецца, папершае, вайна, а падругое—забастоўкі», дык Айлс голасна выгукнуў: «Прычынаю беспрацоўя зьяўляецца капіталізм». Некалькі асоб з публікі схапілі Айлса, але ён моцна адбіваўся, аднак, быў выведзены з трыбуны пры гучных пратестах шмат каго з рэшты публікі.

Франка-бэльгійская тайная згода--факт.

ГАЛЯНДЫЯ ПАТРАБУЕ ДАДАТКОВЫХ ТЛУМАЧЭНЬНЯЎ.

БЭРЛІН, 28-2. Амстэрдамскі карэспандэнт газэты «Бэрлінэр Тагеблят» заяўляе, што галяндзкі ўрад не прыняе здавальняючымі тых адхіленьняў, якія зроблены да гэтага часу ўрадамі Францыі, Бэльгіі і Англіі і ўжыве далейшыя захады. Галяндзкі ўрад, воўлуг слоў карэспандэнта, паставіць канкрэтнае запытаньне, у якой частцы прыняюць памянёныя ўрады сапраўднымі агалошаныя ў газэце «Утрэхт Тагблят» згоды, утвораныя ў 1927 годзе.

У зьвязку з заяваю ангельскага ўраду ў палаце вобшчын і прадсаўленьнем ангельскага пасла ў Бэрліне нямецкаму ўраду наконт франка-бэльгійскае згоды, у кіруючых нямецкіх палітычных колах заяўляюць, што нямецкі ўрад у далейшым ужыве ўсе захады, каб атрымаць усе магчымыя растлумачэньні аб гэтым пытаньні дыпляматычным шляхам.

Дэтэрдынг разьбіты ў вайне з Нафтасындыкатам Савецкага Саюзу.

ПЕРАД САВЕЦКАЮ НАФТАЮ АДЧЫНЯЮЦЦА НОВЫЯ МАГУТНЫЯ МАГЧЫМАСЬЦІ НА МІЖНАРОДНЫХ РЫНКАХ.

Угавор між Нафтасындыкатам СССР і ангельскім нафтавым камбінатам.

МАСКВА, 28-2. Гэтымі днямі ў Лёндане падпісана гандлёвая згода між кампаніяй Англа-Амэрыкен, якая прадстаўляе буйныя нафтавыя кампаніі ў Англіі, з аднаго боку, і савецкай арганізацыяй па продажы нафты ў Англіі («РОП»)—з другога. Згода падпісана на 3 гады і зьяўляецца прызнаньнем («РОПГа»), як буйнае раўнапраўнае гандлёвае арганізацыі на ангельскім рынку.

Згода прадугледжвае таксама пастаўку вялікае колькасьці савецкае газы, мазуты і казолю для фірм, якія ўваходзяць у «Комбайн», дзе галоўную ролю адыгрывае кампанія пад кіраўніцтвам Дэтэрдынга. Згода, такім парадкам, кладзе канец заўзятай вайне проці савецкае нафты, якую праводзіў на працягу шмат гадоў Дэтэрдынг.

Гэты правал спроб байкоту і блёкады савецкое нафты зьяўляецца будным эканамічным і палітычным посьпехам Савецкага Саюзу. Дэтэрдынг, які актыўна падтрымліваў белагвардзейскія інтрыгі проці СССР, падпісаў зараз гандлёвую згоду без усялякага задаволеньня савецкім урадам правоў ранейшых уласьнікаў нафтавых вучасткаў, чаго ён раней ультыматыўна дамагаўся.

ЦЬВЁРДАЛОБЫЯ ЎСЁ ЯШЧЭ НІЧАМУ НЕ НАВУЧЫЛІСЯ.

ЛЁНДАН, 28-2. Агенцтва Рэйтэра паведамляе, што намесьнік міністра па справах замежнага гандлю Дуглас Хэкін, выступаючы ў тэкстыльным інстытуце ў Брадфордзе [заявіў: «Час ад часу да ўраду зварочваюцца з настойлівою просьбаю распаўсюдзіць экспартныя кредыты на гандаль з СРСР. Палітыка ўраду, як нераз ужо заяўлялася, у тым, што пакуль савецкі ўрад ня створыць патрэбных умоў у адносінах выплаты даўгоў і адшкадаваньня за канфіскаваную ўласнасьць і гэтым адновіць давер'е, дык датуль ангельскі ўрад ня бачыць магчымасьці, каб распаўсюдзіць экспартныя кредыты на гандаль з гэтым краем. Гэта не азначае, аднак, што ангельскі ўрад не жадае гандляваць з СССР. Зусім наадварот, ангельскі ўрад ніколі не перашкаджаў і на мсў намеру перашкаджаць гандлю з Расеяй. Кожны камэрсант, які жадае вывозіць свае тавары ў Савецкі Саюз, можа рабіць гэта. Абхват ангельскага гандлю з Расеяй у сучасны момант значна большы, чымся згаджаюцца нам паверыць некаторыя ня зусім прыязныя людзі.»

Ход перамоў.

ЛЁНДАН. 28-2. Вячэрняя газэта «Стар» паведамляе, што папярэднія перамовы між ангельскім камбінатам нафтавых кампаній (Дэйтэрдынгаўскім) і нафтасындыкатам СССР амаль-што скончаны. Агульная згода ў прынцыпе дасягнута, і асобныя нафтавыя кампаніі абмяркоўваюць будучую палітыку. Чакаюць, што як спыніцца савецкая канкуранцыя, дык цэны на бензыну павялічацца.

Воўлуг вестак газэты, супрацоўніцтва камбінату з Нафтасындыкатам можа выявіцца або ў прапарцыянальным разьмеркаваньні долаў увозу ў Англію, або ў згодзе наконт цэн.

„БЛІЗЯЦЦА РАДЫКАЛЬНЫЯ ЗЬМЕНЫ"

«ГАЗЭТА ВАРШАЎСКА» АБ РОСЬЦЕ ЦІКАВАСЬЦІ НА ЗАХАДЗЕ ДА СССР.

ВАРШАВА, 28-II. Орган эндэкаў «Газэта Варшавска» агалосіў артыкул, у якім адзначаецца агульная цікавасьць чужаземных капіталістаў да СССР. Аўтар артыкулу тлумачыць гэта пашырэньнем у капіталістычных краёх эканамічнага крызісу, які прымушае капітал шукаць новых рынкаў збыту.

«Адначасна,—зазначана ў артыкуле,—трэба чакаць радыкальных змен у палітыцы капіталістычных дзяржаў у адносінах да СССР. Аб заснаваньні антысавецкага фронту зараз ня можа быць і гутаркі».

Вялічэзны эканамічна-палітычны посьпех СССР.

Тав. Сакольнікаў аб лёнданскай згодзе.

У зьвязку з падпісаньнем у Лёндане гандлёвае згоды між кампаніяй «Англа-Эмэрыкен», прадстаўніцаю самых буйных нафтавых кампаній, якія працуюць у Англіі, і савецкай арганізацыяй па продажу нафты ў Англію («Эркопе РОПП»), «Известия ЦИК» зьмяшчаюць такую гутарку з прадстаўніком праўленьня Нафтасындыкату Сакольнікавым:

«Праўленьне Нафтасындыкату атрымала сёньня паведамленьне з Лёндану, што дасягнута згода між савецкім таварыствам па продажу нафтапрадуктаў у Англіі і Англа-Амэрыканскай кампаніяй. Гэтая згода зьяўляецца вынікам запяжных перамоў, якія распачаты былі яшчэ ўвосень. Перамовы ўпачатку, аднак, ня мелі посьпеху і былі перарваны з прычыны таго, што самая буйная в нафтавых арганізацый, якая дзейнічае ў Англіі, а іменна, англа-галяндзкая кампанія на чале з Дэтэрдынгам, паставіла ўказаю падпісаньня гандлёвае згоды з Нафтасындыкатам і яго філіялам у Англіі «РОПП'ам» — прызнаньне прынцыпу 5-ціпроцантнае скідкі з цаны, намечаных да рэалізацыі ў Англіі савецкіх нафтапрадуктаў для перадачы іх у фонд выплаты ранейшым уласьнікам, маемасьць якіх была нацыяналізавана ў СССР. Натуральна, што перамовы на такой аснове не далі здавальняючых вынікаў, і вострая канкуранцыя на ангельскім рынку ня спынялася. Гэтая канкуранцыя выклікала зьніжэньне цэн на ангельскім рынку значна больш, як на сусьветным рынку; ад гэтага ангельскія і амэрыканскія кампаніі, якія гандлююць нафтапрадуктамі на ангельскім рынку, панярпелі вялікія страты. Трэба зазначыць, што амэрыканскія нафтавыя трэсты, якія купляюць савецкія нафтавыя прадукты для перапродажу на ўсходніх і іншых рынках, не падтрымлівалі патрабаваньня аб 5-ціпроцантнай скідцы, якое мела выразна палітычны характар. Больш таго, амэрыканскія фірмы, зацікаўленыя ў стане рэчаў на ангельскім рынку, выказвалі згоду спрыяць прызначэньню правоў савецкае нафты на беспярашкодную рэалізацыю і не падтрымлівалі плянаў байкоту савецкіх нафтапрадуктаў, які прапагандаваўся пад лёзунгам: савецкая нафта—„крадзеная нафта". Гэты апошні лёзунг зьяўляецца спробаю адхіляць заканамернасьць савецкага гандлю і абвясьціць блёкаду савецкаму нафтаэкспарту. Нафтавы канфлікт, як відома, стаў цэнтрам палітычнае кампаніі проці Савецкага Саюзу ў шмат-якіх дзяржавах. Няўдача гэтае кампаніі і поўны правал спроб затрымаць разьвіцьцё савецкага нафтаэкспарту, аднак, у апошні час выявіліся цалкам. Ня дзіва, што ў пачатку студзеня перарваныя ўвосень перамовы адновіліся на гэты раз на аснове адмовы ад патрабаваньня 5-ціпроцантнага адліку на карысьць ранейшых уласьнікаў. На гэтай аснове і дасягнута зараз камэрцыйная згода, якая дае магчымасьць нармальна рэалізаваць савецкія нафтапрадукты ў Англіі.

Згода падпісана на 3 гады. Яна ЗАБЯСЬПЕЧВАЕ НАМ ВЫВАЗ І РАЗЬМЯШЧЭНЬНЕ НА АНГЕЛЬСКІМ РЫНКУ БЛІЗКА 1-ГО МІЛІЁНУ ТОН НАФТАПРАДУКТАЎ ШТОГОДУ.

Згода будзе ў значнай меры спрыяць стварэньню нармальных камэрцыйных варункаў на ангельскім рынку, і азначае, што фактычна ўсе прадстаўленыя памянёнай англа-амэрыканскай кампаніяй фірмы па гандлі нафтапрадуктамі на ангельскім рынку, у тым ліку і кампанія Дэтэрдынга, згадзіліся на заснаваньне рэгулярных гандлёвых зносін з савецкімі гаспадарчымі органамі. Згода, бясспрэчна, зьяўляецца станоўчым фактам в пункту гледжаньня гаспадарчых інтарэсаў Савецкага Саюзу. Падпісаньне 3-хгадовага ўгавору азначае калі ня поўнае спыненьне актыўных варожых выпадаў проці СССР з боку некаторых нафтавых арганізацый, дык ва ўсякім разе, сур'ёзны пералом у іх адносінах да СССР.

Вельмі магчыма, што падпісаньне «мірнага ўгавору» ў Англіі аб рэалізацыі савецкае нафты мае таксама сувязь з настроямі некаторае часткі ангельскіх фінансавых і прамысловых колаў, якія ўсё больш пераконваюцца ў карысьці і мэтазгоднасьці палепшыць адносіны, якія зараз існуюць між Англіяй і СССР».

У САЮЗНЫХ РЭСПУБЛІКАХ.

ВЕСНАВЫ ЗАСЕЎ НАСЕННЕМ ЗАБЯСЬПЕЧАН.

БЕЛАРУСЬ АТРЫМАЕ БОЛЬШ 3.300 ТОН НАСЕННАГА ЗБОЖЖА.

МАСКВА, 28-2. Калегія НК Гандлю СССР зацьвердзіла плян выдачы насеннага збожжа да веснавое засеўнае кампаніі 1929 году ў разьмеры 303.000 тон, у тым ліку па РСФСР—118,2 тысячы тон, УССР—170,1 тысяч, БССР—3,3 тысячы тон і ў запасе застаецца паўтары тысячы тон. Гранічным часам адгрузкі насеннага збожжа для Ніжня-Волскага райёну ўстаноўлена 10-га сакавіка; для Сярэдня-Волскага райёну, Цэнтральна-Прамысловай вобласьці, Паўночнага Каўказу, Цэнтральнае Чорназёмнае вобласьці, Тульскае і Разанскае губэрняў—20-га сакавіка; для Татрэспублікі, Кастрамское і Цьвярское губэрняў—25-га сакавіка; па УССР—тэрмін для ўнутры-украінскіх перавозак устанаўляецца са згоды з Укрнаркамгандлем і Укрнаркамзэмам, а адгрузка в РСФСР скончыцца ў лютым. Па БССР час адгрузкі насеннага аўса ўстанаўляецца са згоды в НК Гандлю Беларусі і Украіны. Загатоўчыя арганізацыі, якія адгружаюць насеннае збожжа ніжэй устаноўленых кандыцый, прыцягваюцца да крымінальнае адказнасьці.

Жанчына ў трактарных калёнах.

МАСКВА, 28-2. Адзел работніц і сялянак ЦК УсеКП(б) прапануе мясцом наладзіць у райёнах, дзе ёсьць трактарныя калёны, шырокую кампанію растлумачэньня за ўдзел сялянак у працы трактарных калён. Адначасна мясцом прапанавана забясьпечыць пасылку батрачак і бяднячак на курсы трактарыстаў. Уся праца павінна праводзіцца адделамі работніц і сялянак разам з сельска-гаспадарчай кааперацыяй.

Уся вёска стала калектывам.

УЛЬЯНАЎСК. Вёска Хімненкі, Карсунскага райёну, якая складаецца з 216-ці двароў, цалкам перайшла на статут таварыства з грамадзкаю апрацоўкаю зямлі. Калгассаюз выдае Хімненкам 2 трактары.

Ньюёркскія трацкісты супрацоўнічаюць з паліцыяй

НЬЮ-ЁРК, 27-2. У Ньюёрку адбыўся мітынг трацкістаў. Воўлуг згоды з арганізатарамі мітынгу, паліцыя гвалтам выганяла камуністаў, якія зьяўляліся на мітынг.

ДАКЛАД САМАЙЛОВІЧА У ПАРЫЖЫ.

ГРАМАДЗКАСЬЦЬ ПАРЫЖУ ГОРАЧА ВІТАЕ ГЭРОЯЎ-КРАСІНЦАЎ.

ПАРЫЖ, 28-II. У аўдыторыі акіяна-графічнага інстытуту ў Сарбоне (Парыскі унівэрсытэт) адбыўся даклад Самайловіча аб працы экспэдыцыі «Красіна». Аўдыторыя не магла зьмясьціць усіх, хто жадаў прысутнічаць на дакладзе. Яшчэ загадзя да дакладу на вуліцы вышлося 2 з паловаю тысячы чалавек, якія ўжо не маглі быць упушчаны ў перапоўненую залю.

Уступныя словы сказаў прафэсар Дуаэ. Пасьля яго выступіў сустрэчаны гучнай авацыяй Самайловіч, які зрабіў свой даклад на францускай мове. Аўдыторыя на раз перапыняла даклад гучнымі воплескамі. Выступіўшы пасьля Самайловіча вядомы дасьледца канцавоных мораў Шарко выказаў у кароткай прамове захапленьне францускае грамадзкасьці ад працы савецкае экспэдыцыі. Сход праводзіў Самайловіча і Чухнёўскага гучнай авацыяй.

МАГЧЫМЫ ВЫХАД КІТАЮ З ЛІГІ НАЦЫЙ.

ШАНХАЙ, 28-2. Сун-Фо прапануе палітычнай радзе ўхваліць пастанову аб выхадзе Кітаю з Лігі Нацый. Прапанова перададзена на разгляд зьезду Гаміндану.

Шэрагі Прафінтэрну буйнеюць.

НЬЮ-ЁРК, 28-2. Выканаўчы камітэт нацыянальнага саюзу гарнякоў ўхвалёў далучыцца да Прафінтэрну.

ПРАЦЭС ГРАМАДЫ.

СЕТКА ПАЛІТЫЧНЫХ ІНТРЫГ ВАКОЛ ПРАЦЭСУ.

Першы дзень працэсу Грамады быў заняты зачытаньнем актаў справы.

Працэс, які слухаецца без абвінавачаных і амаль-што ў варожняй залі, толькі вонкава робіць уражаньне спакойнага разгляду. На справе-ж навакол працэсу разгрываецца самая складаная інтрыга ўплывовых колаў, пісудчыкаў і іх прыхвасьняў—беларускіх згоднікаў. З гэтае прычыны палітычныя колы прыпісваюць разгляду справы ў апэляцыйнай інстанцыі большае палітычнае значэньне, чымся разгляду яе ў акруговым судзе. Ня цяжка дагадацца, што праз адпаведнае манэўраваньне на працэсе пісудчыкі спадзяюцца набыць апору ў беларускім згодніцтве, афарбаваным у нацыянальны, а таксама антыкамуністычны колер. Калі гэты плян удасца, дык кіраўніцтва згодніцкім рухам сярод беларусоў пяройдзе ў рукі тых пісудчыкаў, якія наспэцыялізаваліся ў нацыянальным пытаньні.

На перагляд справы кіраўнікоў разгромленае ў 1926 годзе Рабоча-Сялянскае Грамады (засуджаных, за малым выключэньнем, на надзвычайна вялікі час катаргі—да 12-ці гадоў) шырока адгукнулася беларуская грамадзкасьць. У розных мясцох мелі месца арышты. Паліцыя канфіскавала грошы, сабраныя на паладжаньне абароны. Распаўсюджана вялічэзная колькасьць адозваў.

Арышты ў Вільні ў зьвязку з працэсам.

ВАРШАВА, 28-2. У часе непарадкаў у віленскай беларускай гімназіі арыштаваны 22 чалавекі.

Колькі пратрывае працэс „Грамады".

«Слово» (№ 49) паведамляе, што працэс „Беларускай Сялянска-Работніцкай Грамады" пратрывае 7-8 дзён.

Суд над адным з „грамадаўцаў".

25 лютага ў віленскім акруговым судзе разьбіралася справа Лявона Мэнкі, абвінавачанага ў прыналежнасьці да «Бел. С.-Р. Грамады». Акт абвінавачаньня, як і на ўсіх іншых працэсах „Грамады", заніадаў абвінавачанаму, што ён ад 1926 г. быў адным з актыўнейшых членаў «Грамады», што ён працаваў разам з камуністычнымі дзеячамі П. Цьвяткоўым, Маноўскім і Бабровічам, што ён арганізаваў у Вільні мясцовы гурток і быў сябрам яго камітэту, піоў артыкулы ў органы «Грамады», правадыроваў манифэстацыямі 8, 11, і 14 сьнежня 1927 г. і г. д.

Абвінавачаны А. Мэнко прокурар Палескі вядомы на працэсу віленскае групы «Грамады»; бараніў праф. Петрусевіч. Яліцыйскі камісар Навазоўскі і шэф Бомбэлі не маглі прадставіць суду ніякіх рэчавых доказаў сваіх заявідаў.

Суд апраўдаў А. Мэнко.

АД РЭДАКЦЫІ: *А. Мэнко скончыў Віл. Бел. Гімназію і потым быў студэнтам Праскага унівэрсытэту. Па нацыянальнасьці—ён немец.*

СУПРОЦЬ ФАШЫСЦКАГА ТЭРОРУ.

Патрабуем вызваленьня ўсіх засуджаных грамадаўцаў.

(На сходзе навуковых працаўнікоў)

28-га лютага ў доме асьветы адбыўся аб'яднаны сход супрацоўнікаў калектыўнага—Беларускай Акадэміі Навук, Навукова-Дасьледчага Інстытуту Сельскай і Лясной Гаспадарні імя Леніна і 8-га групкому, на якім была заслухана інфармацыя т. НЕКРАШЕВІЧА аб апошніх падзеях у Заходняй Беларусі. У сваім дакладзе т. Некрашэвіч спыніўся на разгроме Беларускай Сялянска-Работніцкай Грамады польскім фашыстскім урадам і аб фашыстскіх махінацыях вакол апэляцыйнага працэсу.

Па дакладу т. Некрашэвіча выступіў намесьнік старшыні Галоўнай Управы Т-ва Беларускай Школы Заходняй Беларусі і настаўнік Віленскай Беларускай Гімназіі т. Савіцкі, які прадэманстраваў фактамі вядзені і ўціск фашыстскага ўраду Польшчы над беларускім нацыянальна-сацыяльным рухам.

Сход прыняў наступную РЭЗАЛЮЦЫЮ:

Аб'яднаны сход культурна-асьветных працаўнікоў Народнага Камісарыяту Асьветы, Беларускай Акадэміі Навук, Навукова-Дасьледчага Інстытуту Сельскай і Лясной Гаспадарні імя Леніна, Беларускага Дзяржаўнага Музэю і Цэнтральнага Архіву г. Менску, заслухаўшы інфармацыю аб апошніх падзеях у Заходняй Беларусі, з глыбокім абурэньнем канстатуе новую праваду белага тэрору польскага фашызму.

Зруйнаваўшы беларускія культурна-асьветныя ўстановы, пазбавіўшы правоў беларускіх працоўных масаў, давёўшы край даведнага эканамічнага заняпаду, польскі фашызм разграмі мясцовае беларускае легальную арганізацыю «Беларускую Сялянска-Работніцкую Грамаду». Усе сытыўныя ўдзельнікі Грамады былі пасаджаны за краты і атрымалі цяжкія шматгадовыя катаржныя прысуды.

Гэтыя агідныя ўчынкі польскага фашызму выклікалі бурную хвалю пратэстаў працоўных мас усяго сьвету.

Мы, культурна-асьветныя працаўнікі г. Менску, сабраўшыся ў колькасьці 216 чалавек, рашуча пратэстуем перад усім сьветам супроць жорстокіх маноўраў польскага фашызму, накіраваных на ўдушэньне беларускага нацыянальна-вызвалеўчага руху, на поўнае знішчэньне беларускіх працоўных мас.

Мы заклікаем працоўныя масы Заходняй Беларусі цьвёрда стаяць на варце сваіх інтарэсаў і не паддавацца на правакацыю польскага фашызму. Мы патрабуем спыненьня белага тэрору ў Польшчы, мы патрабуем вызваленьня ўсіх палітвязьняў.

Нахай жыве камуністычная партыя Заходняй Беларусі!

Ганьба здраднікам беларускага руху Астроўскаму і Луцкевічу і падобным да іх!

Ганьба здраднікам і згоднікам!

(Рэзалюцыя надзвычайнага агульнага сходу супрацоўнікаў НКФБССР).

Заслухаўшы даклад сакратара бюро ячэйкі МОПР'у пры НКФ т. Заяца па пытаньні аб пераглядзе ў апэляцыйным парадку ў Вільні справы Беларускай Сялянска-Работніцкай Грамады, надзвычайны агульны сход супрацоўнікаў НКФ БССР адзначае:

На працягу 2-х год пасьля разгрому 100-тысячнай Бел. Сялянска-Работніцкай Грамады масавы белы тэрор на абшарах Заходняе Беларусі супроць сацыяльнага і нацыянальнага вызваленчага руху працоўных ня спыніўся, а яшчэ больш узмацніўся.

Масавы нацыянальна-вызваленчы і сацыяльны рух беларускіх працоўных Заходняй Беларусі, ня гледзячы на адыход ад яго верхавіны беларускай інтэлігенцыі, на тольні не пераможаны, але далей расьце і робіцца яшчэ больш непераломным у барацьбе з польскімі абшарнікамі і капіталістамі. Якія-б правакацыйныя спробы прарацыгнуць на свой бок хісткія элементы польскі фашызм ні рабіў, працоўныя масы Заходняй Беларусі, пад кіраўніцтвам КПЗБ, сваёй барацьбы з класавымі ворагамі не спынялі.

У імя класавай салідарнасьці, супрацоўнікі НКФ БССР разам з усімі працоўнымі БССР і СССР узьнімаюць свой голас рашучага пратэсту супроць нечуваных зьдзекаў і гвалтаў над працоўнымі Заходняе Беларусі, супроць заваёўтраньня белага тэрору і патрабуюць вызваленьня з польскіх астрогаў усіх грамадаўцаў, усіх палітвязьняў.

Ганьба здраднікам і згоднікам!

Нахай жыве КПЗБ—кіраўнічы правадыр працоўных Заходняй Беларусі!

У ПАНСКАЙ ПОЛЬШЧЫ.

Пілсудзкі запужвае сойм.

ВАРШАВА, 28-2. У зьвязку з надыходам спрэчак у сойме наконт зьмены канстытуцыі палітычныя колы лічаць магчымым абвастраньне канфлікту між соймам і ўрадам. Газэты паведамляюць, што Пілсудскі намерен зьявіцца ў сенат у часе абмеркаваньня вайсковага бюджэту і зрабіць паведамленьне аб справах падведамсьцьвенага яму міністэрства. Пілсудскі ня толькі не зьявіўся ў сойм, калі там абмяркоўваўся вайсковы бюджэт, але нават ня прыслаў свайго прадстаўніка для ўдзелу ў гэтых спрэчках. У гэтых умовах намер Пілсудскага выступіць у сенаце разглядаецца, як пагроза сойму.

ЗАКОНАПРАЭКТ АБ РАТЫФІКАЦЫІ МАСКОЎСКАГА ПРАТАКОЛУ.

ВАРШАВА, 28-2. Міністэрства замежных спраў падало ў сойм законапраэкт аб ратыфікацыі маскоўскага пратаколу. Законапраэкт будзе абмяркоўвацца на адным з чарговых пасяджэньняў сойму.

Арышты украінскіх камуністаў.

«Кур. Варш.» (№ 56) паведамляе, што ў Ковелі арыштован павятовы камітэт «Кампартыі Зах. Украіны», у Турыску (Ков. пав.) арыштован якісь-ці «Рэвком», а на абшары Уладзімірскага пав.—некалькі камуністычных ячэек. Агулам арыштавана каля 60 камуністаў, пераважна ўкраінцаў.

Справа „караля бандытаў" А. Байкі.

Гэтымі днямі ў варшаўскім апэляцыйным судзе разглядалася справа А. Байкі „караля бандытаў" в Беласточскай вушчы, як называе яго „Кур. Варш". А. Байка ўжо некалькі разоў прыгаворваўся судам да кары сьмерці. Між іншым, яго абвінавачаюць у забойстве брата «генэрала» Балаховіча. Суд замяніў А. Байцы кару сьмерці на бастэрміновую катаргу.

Староста--забойца.

Рацанскі акруговы суд прыгаварыў радамскага старасту С. Гулінскага за несьцярпімую язду па сахаховае, дзякуючы якой ён забіў 17 кастрычніка мінулага году работніка Пенцыкаўскага, толькі на 1 месяц астрогу.

У ЗАХОДНЯЙ БЕЛАРУСІ.

Нячуваныя зьдзекі охранкі над палітзьняволенымі.

ЯК ДЭФЭНЗЫВА ДАБІВАЕЦЦА ПАКАЗАНЬНЯЎ АД БЕЛАРУСКІХ СЯЛЯН

ВІЛЬНЯ, 27. Гэтымі днямі ў м. Слоніме выязная сэсія Гарадзенскага акруговага суду слухалася справа 17-цігадовага рабочага Арушэвіча і беларускага селяніна, якіх абвінавачваліся ў прыналежнасьці да кампартыі Зах. Беларусі.

У мінулым годзе польская паліцыя затрымала аднаго беларускага селяніна з в. Чэмэры, Слонімскага павету. Пры гэтым у затрымана а нібы-та знайшлі камуністычную літаратуру. На допыце селянін заявіў, што яму гэтую літаратуру даў адзін зусім незнаёмы яму хлапец. Тады паліцыя арыштавала 5 маладых рабочых, якія былі пад падазрэньнем.

Калі селяніна прывялі на вочную стаўчу з адным з арыштаваных рабочых і запыталі ці гэта ён, дык селянін адказаў адмоўна. Тады паліцэйскія пачалі жорстка зьбіваць селяніна. Калі прывялі другога, селянін, на гледзячы на зьбіеньні, таксама даў адмоўны адказ. Тады яго зноў неміласэрдна зьбілі. Так катаваньні на спыналіся, пакуль не дайшлі да апошняга з пяці арыштаваных рабочых.

Бачачы, што на нагo-небудзь трэба ж паказаць, бо інакш паліцыя яго заб'е зусім, паўжывы селянін паказаў на апошняга—Арушэвіча.

На судзе селянін заявіў, што паказаў на Арушэвіча толькі таму, каб збавіцца ад зьдзекаў і катаваньняў з боку охранкі.

На гледзячы на гэта суд прыгаварыў падсудных на 4 гады катаргі кожнага.

У віленскай беларускай гімназіі.

Газэта „Слово" № 43 друкуе наступную заметку аб беларускай гімназіі: «бацькоўскі камітэт і пэдагагічная рада беларускай гімназіі ў Вільні, жадаючы ўшанаваць 10 годзьдзе існаваньня гэтай гімназіі, пастанавіла выдаць аднадневку, якая абымала-б нарыс гістарычнага існаваньня гэтай гімназіі, а таксама інфармацыі аб яе сучасным становішчы.

Аднак, па меры наплыву ўсё-больш значных матар'ялаў, рэдакцыйная калегія прышла да пераконаньня, што жыцьцё беларускай школы ў Польшчы патрабуе сталага асьвятленьня і парушэньня ў друку ўсялякіх яго пытаньняў і балячак.

Рэалізацыя гэтай думкі выявілася ў выданьні пэрыядычнай часопісі «Сям'я і школа» № 1 гэтага выданьня, 20 старонак друку, ін-кварто, і аздоблены некалькімі ілюстрацыямі, якія прадстаўляюць найвыдатнейшых беларускіх школьных дзеячоў, а таксама будынак беларускай гімназіі ў Вільні. Як рэдактар, падпісаў часопісь В. Грышкевіч; выдавец гэтай часопісі—бацькоўскі камітэт беларускай гімназіі ў Вільні.

З паасобных артыкулаў, зьмешчаных у п ня ёным нумары, заслугоўваюць увагі наступныя: артыкул прысьвечаны 10-годзьдзю беларускай гімназіі ў Вільні, камунікат пэдагагічнай рады аб апошніх падзеях у гэтай-жа гімназіі, урэшце арт. пана Р. Астроўскага пад загалоўкам «Публічная асьвета ў Польшчы.

Новы працэс у Наваградку.

26 лютага як паведамляе «Слово» (№ 48) у Наваградку пачаўся працэс проці 14 асоб, абвінавачаных у шпіянажы; сярод іх дзьве асобы з вышэйшай адукацыяй.

Суд над беларускімі сялянамі.

Акруговы суд у Беластоку прысудзіў 5-га лютага восем сялян вёскі Саколкі да 6 год катаргі кожнага—3-х—да 4 год і восем—да 2-х год за «дзяржаўную здраду і падрыхтоўку да «вызрынуцьця існуючага ладу».

Арышты ў Міцкунскай воласьці.

Пасьля рэвізіі дзеловодства Міцкунскай воласьці, Віленская пав., арыштаваны былыя войты (сельскія старосты): Дземешка, Кардзіс і сучасны войт Тамашэўскі за шэраг зробленых злоўжываньняў.

Зьезд ваяводаў „Усх. Крэсаў" у Вільні.

«Дзеньнік Від.» (№ 46) паведамляе, што 24 лютага ў Вільні пачаўся зьезд «крэсавых» ваяводаў, у якім прымаюць удзел віленскі ваявода У. Рачкевіч, беластоцкі—К. Кірст, наваградзкі—З. Бочкоўскі, валынскі—Г. Юзэфскі і палескі—Я. Крагальскі.

Якія справы павінны разглядзецца на зьезьдзе, газэта не паведамляе.

Справы нацыянальнай палітыкі на зьезьдзе ваяводаў.

«Слово» (№ 47) паведамляе, што на зьезьдзе «крэсавых» ваяводаў у Вільні, апрача іх, былі прысутнымі і наступныя асобы: дырэктар палітычнага дэпартаменту мін. унутр. спраў Пацяркоўскі і дырэктар дэпартаменту нацыенскіх спраў Сухоцкі.

Іх прысутнасьць, як нам здаецца, ня вымагаецца толькі адными гаспадарчымі справамі, як аб гэтым раней пісалі польскія газэты.

Зьезд старостаў Віленшчыны.

23 лютага ў віленскай ваяводзкай управе адбылася канфэрэнцыя старостаў Віленшчыны, на якой абгаварвалася справа разьдзелу між паасобнымі паветамі крэдытаў, прызначаных на дапамогу людносьці, пацярпеўшай ад неўраджаю. «Роўным чы[illegible] разаўся шэраг іншых бягучых [illegible] «Дз. Від.» (№ 46).

[illegible] сэнату ў яўрэйскай гімназіі.

Маршалак польскага сэнату п. Шымэнскі разам з яўрэйскім сэнатарам д-рам Шабадам паведаў віленскую яўрэйскую гімназію, якая не карыстаецца ніякімі правамі, быў на некаторых лекцыях і потым абяцаў паклапаціцца аб наданьні гімназіі праў публічнасьці.

Нявыкананы замах?

„Слово" (№ 45) паведамляе, што некальні дзён таму назад паліцэйскі патруль затрымаў у Слоніме нейкага Леона Камінскага, які яны наблізьніўшы да яго паліцэйскіх кінуўся на іх з бомбаю, якую ў яго адабралі. У паліцэйскім вучастку быццам выясьнілася, што Камінскі меў намер зрабіць замах з ручнымі гранатамі на аднаго з служачых сьледчага аддзелу, аднак гэтага ня выканаў, бо заўсёды ў сьледчым аддзеле знаходзіліся пастаронньія людзі.

Вынікі выбараў да наваградзкага магістрату.

24 лютага адбыліся выбары да наваградзкага магістрату, рэзультаты якіх наступныя: польска-беларуская група (аляксюкоўцы) атрымала 7 мандатаў, хрысьціянска - магамэтанская—12, яўрэйская—12, мяшчанская—4 і магамэтанская—1.

Вынікі выбараў да баранавіцкага магістрату.

На выбарах у баранавіцкі магістрат польская група атрымала 7 мандатаў, яўрэйская—11, ППС—2, расейцы—2, Бунд—1 і Поалей-Сыён—1.

Крызіс у віл. яўрэйскай радзе.

У сувязі з цяжкай фінансавай сітуацыяй віленскай яўрэйскай рады—прэзыдыум рады з старшынёю Крукам падаўся ў адстаўку.

Белыя рабыні.

«Слово» (№ 46) паведамляе, што 2 сакавіка выяжджае з Вільні ў Францыю транспарт сельсна гаспадарчых работніц заангажаваных у паветах Сьвянцянскім і Маладэчанскім.

Канфіскацыя „Вільнэр Тог".

Віленская адміністрацыя канфіскавала яўрэйскую газэту «Вільнэр Тог» ад 26 лютага за зьмяшчэньне артыкулаў і заметак, забароненых арт. 129 КК.

У „беларускай духоўнай сэмінарыі".

„Кур'ер Від." (№ 47) паведамляе, што ў «бел. дух. сэмінарыі» ў Вільні на пасаду інспэктара не назначаецца б. кіраўнік беларускай гімназіі ў Вільні Ал. Міхаловіч.

«Гэтае назначэньне, піша «Кур. Від.»,—трэба прызнаць высока адпаведным, бо п. Міхалевіч бязумоўна здолее зьмяніць духовую атмасфэру праваслаўнай сэмінарыі»...

Што пах усім гэтым разумее „Кур'ер Віленскі",—трудна сказаць.

Бюджэт Вільні.

„Дз. Від." (№ 48) паведамляе, што ўжо апрацован бюджэт г. Вільні, які раўняецца 12 млн. зл. У параўнаньні з бюджэтам мінулага году ён больш на 10 процантаў.

У ЛІТВЕ.

Новыя арышты

Коўенскай жандармерыяй (охранка) за апошнія дні ізноў праведзены 15 арыштаў сярод рабочых, якія падазраюцца ў прыналежнасьці да кампартыі. У часе вобыску нібы выкрыты камуністычныя абежныя лісты і нелегальная літаратура.

Бунт беспрацоўных.

«Дз. Від.» (№ 48) паведамляе, што ў Вільканіры, з прычыны беспрацоўя, дайшло да бунту. У справу ўмяшалася войска, якое разагнала натоўп. Беспрацоўныя страляді ў войска. Шмат асоб паранена, шмат арыштавана.

Працэс „плечкайцісаўцаў" у Коўні.

„Летувос Жыніос" паведамляе, што 25 лютага пачаўся ў коўенскім вайсковым судзе працэс 21 абвінавачанага ў прыналежнасьці іх да групы Плечкайціса. Абаронцай выступае б. прэзыдэнт міністраў Сьляжэвіч.

Голад.

«Слово» (№ 44) паведамляе, што літоўскі габінэт міністраў на апошнім пасяджэньні пастанавіў асыгнаваць яшчэ 4.500.000 літаў з мэтаю закупкі насеньня для земляробаў, пашкадаваных з прычыны неўраджаю. Як вядома, на гэтую мэту было ўжо асыгнавана 10 млн. літаў.

Прадстаўніні ад студэнтаў зьвярнуліся да міністра асьветы з просьбай звольніць ад аплаты за навуку 78 студэнтаў, якія пражываюць у паветах, дзе быў неўраджай.

Статыстыка літоўскага выдавецтва.

У першых днях лютага г. г. у Коўні ў працягу некальких дзён была адкрыта прэсавая выстаўка. Свае экспанаты выставілі ўсе выдавецкія таварыствы і рэдакцыі. Аказалася, што ліч новых кніжак асабліва ўзрос у 1928 годзе.

Ад 1914 г. да 1917 выдана 741 кніжка. У 1918 г. выдана 212 кн., у 1919—252, у 1920—423, у 1921—386, у 1922—347 у 1923—285, у 1924—243 і ў 1926—755 кніжак.

Прэса ў 1928 г.

У працягу мінулага году на тэрыторыі Літвы выходзіла агулам 156 перыядычных выданьняў, а менавіта: штодзённікаў—17, тыдніёвікаў—37, месячнікаў—49 і г. д. з якіх 124 было літоўскіх, 13—нямецкіх, 7—польскіх, 6—расейскіх, 2—яўрэйскіх, 3—літоўска-нямецкіх і 1—у гэбрайскай мове.

АДУСЮЛЬ.

Арышты ў фінскай армі!

„Слово" (№ 39) паведамляе, што каля Тэрыёк на савецка-фінляндзкім пагранічча арыштавана некалькі фінляндзкіх вайсковых і цывільных асоб па абвінавачаньні ў камуністычнай прапагандзе.

Замах на польскага консула ў Парыжы.

«Наш Пшэгляд» (№ 52) паведамляе, што 20 лютага зроблен быў замах на генэральнага консула ў Парыжы, Каралі Пазнанскага. Нейкая асоба, праўдападобна палак, кінулася з нажом на консула, які пчасьліва ня быў паранены. Нападаўшага арыштавалі.

Абмен вязьнямі з Польшчай.

«Кур'ер Від». (№ 36) паведамляе, што ў бліжайшым часе чакаецца ў Маскве надпісаньне польска-савецкай умовы ў справе абмену значнай колькасьці польскіх вязьняў.

Польска-латвійскае паразуменьне.

12 лютага ў Рызе падпісаны Польшчай і Латвіяй тры чыгуначныя ўмовы, патрэбныя дзеля ўвядзеньня ў жыцьцё безпасрэднай польска-латвійскай чыгуначнай камунікацыі.

Новы польскі пасол у Латвіі.

«Слово» (№ 36) паведамляе, што прэзыдэнт Латвіі выназаў згоду на назначэньне новага польскага пасла ў Рызе п. Міраслава Арцішэўскага.

Беспрацоўе ў Англіі ў 1928 годзе.

Процант беспрацоўных у Англіі раўняўся ў працягу 1928 г. 12,2 проц. усіх рабочых. У паасобных акругах сітуацыя прадстаўляецца так: у Лёндане—5,6 проц., паўднёвы ўсход—5,5 пр., паўднёвы захад 8,2 пр., Мілляйд—10 пр., паўночны ўсход—15,2 пр., паўночны захад—12,4 пр., Шкоціі—11,7 пр., Валія—22,8 пр. і паўночная Ірляндыя—17,1 пр.

Беспрацоўе ў Нямеччыне.

Афіцыяльны бюлетэнь Берлінскай статыстычнай управы паведамляе, што ў канцы студзеня г. г. зарэгістрана ў Нямеччыне 2222000 беспрацоўных.

Па Беларускай ССР.

(Ад нашых карэспандэнтаў).

Папулярызацыя новага закону аб сел.-гасп. падатку.

Гомель, 1-III. Распачата папулярызацыя новага закону аб сельска - гаспадарчым падатку. Выпушчана 70 тысяч лістовак аб падатку, рассылаецца па селішчах розная літаратура аб падатку.

Склікаецца аб'яднаная нарада працаўнікоў фінаддзелу і земаддзелу для распрацоўкі практычных мерапрыёмстваў па прадстаўленьню ільгот па сельска-гаспадарчаму падатку.

У хатах-чытальнях, кутках будуць праведзены гутаркі аб новым сельска-гаспадарчым падатку.

Работніцы вылучаюцца на кіраўнічую працу.

Гомель, 1-III. Сьвяткаваньне 8 сакавіка ў акрузе будзе адзначана адчыненьнем новых ясьляў, дзіцячых пляцовак, дзіцячых садоў і вылучэньнем работніц на розныя працы. Саюзам сельска-гаспадарчых рабочых вылучана работніца Маслава на працу ў ЦП саюзу, жанчына лесаўпарадкавацель—на пасаду начальніка лесаўпарадкаўчай партыі. У 10 савгасах адчыняюцца дзіцячыя пляцоўкі, 3 работніцы вылучаюцца на саюзную кіруючую працу, 8 работніц камандыруюцца на розныя курсы. Забраніравана 10 месц для жанчын у дамы адпачынку і на курорты.

Дэлегаткі РСІ працуюць добра.

ГОМЕЛЬ, 28-II. Да сьвяткаваньня 8 сакавіка рыхтуюцца многія арганізацыі. ЦРК адчыняе два дзіцячых сады, ТДА-Авіяхім арганізуе курсы для жанчын па падрыхтоўцы тэлефаністак, тэлеграфістак, адміністрацыйна-гаспадарчай працы.

Жакты адзьзяюць яслі ў буйным жакце і праводзяць конкурс на лепшы жакт па пастаноўцы жаночай працы. Вылучаны дэлегаткі для абсьледваньня розных устаноў гораду.

Трэба адзначыць, што ў некаторых установах недастатковa выкарыстоўваліся прымацаваныя дэлегаткі. Напрыклад, пракуратура рэдка прыцягвае дэлегатак да сваей працы, не адстае таварыства «Прыпяель Дзяцей», якое слаба ідзе насустрач 7 прыкацаваным. Добра працуе 11 дэлегатак у РСІ.

БАРЫСАЎ ДА БУДАЎНІЧАГА СЭЗОНУ НЕ ПАДРЫХТАВАЎСЯ.

Ці падрыхтаваны Барысаў да будаўнічага сэзону?

Нарада тэхнічна-гаспадарчых кіраўнікоў адзначыла, што, ня гледзячы на ўлікасьць будаўнічага сэзону, многія будаўнічыя арганізацыі канчаткова не падрыхтаваліся да будаўніцтва.

Няма выразнасьці ў асыгнаваных крэдытах, у сувязі з чым будаўнічыя матар'ялы могуць быць падрыхтаваны няпоўнасьцю; будаўнічыя пляны таксама яшчэ не зацьверджаны належнымі ўстановамі.

Адсутнічае плян пабудовы Дому Саветаў, не зацьверджаны акруговым інжынэрам пляны на жыльлёваму будаўніцтву, адсутнічае плян пабудовы дрэваапрацоўчага камбінату „Камінтэрн". Няма асыгнаваньняў на скончэньне будаўніцтва павільёну для хворых на сухоты пры міжрайённай больніцы.

Неабходна ўтварыць грамадзкую думку рабочых аб тым, якія лепш будаваць дамы: малакватэрныя, альбо многаквацерныя. Многаквацерныя ў умовах Барысава абыходзяцца таньней.

Побач з гэтым, адзначаецца, што ўстановамі—культасьветчыкі і інш.—дагэтуль не прадстаўлены пляны будаўнічых работ.

І. Клібанаў.

Хто дапаможа арцелі?

Ворша, 1-3. Сельска-гаспадарчая арцель „Новае Жыцьцё" ў м. Крупках ужо даўно хадайнічае перад Крупскім лясьніцтвам і іншымі органамі, каб ей перадалі ў арэнду смалярню, якую заержыць у арэндзе прыватнік Ліўшыц Моўша. Гэты прыватнік ня выконвае дагавору з лясьніцтвам і шкодзіць узросту лесу тым, што не закапвае ям. Лясьніцтва даўно ўжо узьняла судовую справу, каб спыніць дагавор паміж лясьніцтвам і Ліўшыцам, але справа дягнецца доўга.

Першы раз Аршанскі акруговы суд парашыў у карысьць лясьніцтва і дзейнасьць дагавору спыніў. Але Ліўшыц абскардзіў гэта рашэньне ў Вярхоўны Суд Беларусі і апошні рашэньне адмяніў і перадаў для новага перагляду.

Цяпер акруговы суд зноў вырашыў справу ў карысьць лясьніцтва. Невядома, што толькі скажа і на гэты раз Вярхоўны суд, куды Ліўшыц хоча рашэньне абскардзіць. Можа зноў зацягне справу і тым самым дапаможа прыватніку?

Цяпер арцель чакае ад Вярхсуду дапамогі, бо ўсе мясцовыя ўстановы і арганізацыі з свайго боку падтрымліваюць арцель усімі сродкамі, а акруговы суд, спыняючы дагавор, выносіць праўдападобнае і жыцьцёвае рашэньне. Гэта трэба прыняць пад увагу Вярхоўнаму суду.

Сямігадовая валакіта.

Ворша, 27-2. Сяляне вёскі Майсеяўкі, Горацкага раёну, яшчэ ў 1922 годзе парашылі земляўпарадкавацца. У адпаведныя органы яны падалі заявы і чакалі, што хутка пачнуць працу па земляўпарадкаваньню іх вёскі.

Аднак, з 1922 году і да гэтага часу сяляне вёскі Майсеяўка ніяк ня могуць дачакацца, калі-ж будзе ў іх земляўпарадкаваньне. Сяляне ўжо пабілі парогі земельных установаў, але дабіцца нічога не змаглі.

Кожны раз ім абяцалі распачаць земляўпарадкаваньне з будучага году, бо цяпер не хапае каморнікаў. Сяляне чакалі і дзярпелі. Некаторыя ўсякую надзею згубілі на тое, што земляўпарадкаваньне ўсё-ж такі праведзена будзе. У гэтым годзе сяляне падалі скаргу ў Аршанскі акрвыканком і апошні, разглядзеўшы яе, вынес пастанову, у якой прапануецца акруговаму зямельнаму аддзелу з вясны распачаць у вёсцы Майсеяўцы земляўпарадкаваньне і скончыць яго ў гэтым жа годзе.

Адначасова в гэтым акрвыканком вынес таксама-ж пастанову аб перадачы гэтае справы пракурору для прыцягненьня да адказнасьці ўсіх винаватых у гэтай сямігадовай цягініне і бюракратызьме.

Рыхтуемся да будаўніцтва.

Гомель, 1-3. Падрыхтоўка да будаўнічага сэзону пачынае разгортвацца. На пабудове сельска-гаспадарчага заводу зараз ідуць сталярныя работы, абсталёўваецца мэханічна-дрэваапрацоўваючая майстэрня на мэханізацыі выпрацоўкі некаторых работ. Сёлета закончыцца будаўніцтва 3-х цэхаў і будуць пабудаваны 4 новыя цэхі.

Здавальняюча праходзяць работы на пабудове двух цагельняў, якія сёлета выпусьцяць да 2 мільёнаў цэглы, а ў наступныя гады вытворчасьць заводаў дасягне 12 мільёнаў штук цэглы.

Вядзецца падрыхтоўка да будаўніцтва камбінату ў Новабеліцы, пабудовы ў Гомелі заводу для пераапрацоўкі садавіны і гародніны, крахмальнага заводу ў Засьне.

Па лініі жыжкаапсаюзу таксама падвозіцца матар'ял да месца работ.

Першы ўсебеларускі зьезд жанчын КААПЭРАЦЫЙНАГА АКТЫВУ.

Дасягненьні кааперацыі.

28 лютага зьезд абгаварыў даклады прадстаўніка Цэнтрасаюзу т. Бутузавай і БКС т. Багарад аб кааперараваньні жанчын і ўдзеле іх у будаўнідтве кааперацыі.

Тав. Бутузава зазначае, што праца па ўцягваньню жанчын у кааперацыю пачала разгортвацца з 1924 году. Праца ішла па 4 лініях: кааперараваньне, вылучэньне на кіруючую кааперацыйную работу, арганізацыя бытавых устаноў і прыцягненьне да практычнай працы. Дасягненьні ёсьць, але далёка яшчэ недастаткова наша жанчына ўцягнута ў кааперацыю.

Так, у вясковай кааперацыі ў 1924 годзе жанчын было 275000 чалавек, ці 7,8 проц. агульнага ліку пайшчыкаў, і ў горадзе—847.000 кааперараваных жанчын, або 23 проц. усіх пайшчыкаў. К канцу 1928 году мы ўжо маем у сельскай кааперацыі 1.500.000 жанчын—14 проц. і ў гарадзкой—да 1.800.000 жанчын. Гэта лічбы па Саюзу. У БССР справа стаіць горш: у гарадох жанчыны ў 1928 г. складалі 22 проц. і ў вёсках—10 проц. агульнага ліку пайшчыкаў.

У кааперацыю ў вёсцы ў першую чаргу ішлі ўдовы, а ў горадзе—работніцы. Кааперараваньне-ж іншых членаў сям'і праходзіла вельмі слаба і таму для іх устаноўлены зьніжаны пай. Зараз нам прыдзецца пераходзіць на дыфэрэнцыяльны пай і яго трэба асабліва папулярызаваць сярод работніц, батрачак і сялянак. Трэба таксама ўцягнуць у кааперацыю жанчын з калгасаў.

Жанчыны-актывісткі павінны прыняць самы актыўны ўдзел у вярбоўцы ў кааперацыю жанчын. Нашай кааперацыі трэба падумаць аб пашырэньні бытавых устаноў, бо існаваньне іх зацікавіць жанчыну, і яна ня толькі пойдзе ў кааперацыю, але і будзе актыўна ў ёй працаваць.

Спыняецца т. Бутузава і на росьце грамадзкага харчаваня, якое мае вялікае значэньне ў разьвязваньні жанчын. У 1923 годзе па Саюзу было 42 сталоўкі, а ў 1927 г. кааперацыя іх налічвае 775 з выдачай штодзень 500.000 абедаў. Бясплатна, гэтага мала, і трэба ў далейшым весьці працу па разгортваньні грамадзкага харчаваньня. Жанчыны павінны прыняць удзел у арганізацыі гарачых сьняданьняў у школах.

У нашых сталоўках харчуюць ня зусім добра: меню аднастайнае, страва не заўсёды смачная. Жанчыны-работніцы павінны дапамагчы зьнішчыць гэтыя недахопы.

Кааперацыя мае дасягненьні і ў галіне хлебапячэньня: у 1925 годзе было 476 хлебапякарняў, а ў 1927 г. 623; па ўсіх буйных гарадох працуюць 11 хлебазаводаў і будуецца 17 новых.

Кааперацыя па Саюзу мае 291 ясьлі, 831 дзіцячы сад і пляцовак, будуюцца 3 пральні і г. д. Усё гэта мае на ўвазе аблягчыць жыцьцё і працу жанчыны. На бытавыя ўстановы і працу ў 1927-1928 годзе выдаткавана 2000000 руб., а сёлета будзе ўжо 5.000.000 руб.

Але сродкаў кааперацыі для яшчэ большага павялічэньня гэтых мерапрыёмстваў ня хапае. Нашай жанчыне ў горадзе і вёсцы трэба мабілізаваць сродкі насельніцтва на арганізацыю большага ліку бытавых устаноў.

Аб чым гаварылі дэлегаткі зьезду.

Па дакладах было пададзена шмат запісак, а ў спрэчках выказалася звыш 30 дэлегатак зьезду.

Тав. Макрушыц знаходзіць, што бытавыя ўстановы далёка не ахопліваюць патрэб пайшчыц. Менскаму ЦРК няма чаго баяцца разгортваць сетку дзіцячых садоў і іншых устаноў. Калі кааперацыя будзе мець належна пастаўленыя бытавыя ўстановы, тады лягчэй будзе праводзіць кааперараваньне насельніцтва. Жанчыны скардзяцца, што з імі ня лічацца на мясцох, але на гэта ня трэба глядзець і трэба ісьці актыўна працаваць у кааперацыю.

Скардзіліся дэлегаткі, што іх ня клічуць на пасяджэньні і наогул не даюць практычнай працы ў кааперацыі; дэлегаткі гавораць, што ім самім трэба павесьці рашучую барацьбу за актыўны ўдзел жанчын ва ўсім будаўніцтве і працы кааперацыі. Адзначалі дэлегаткі і тое, што рэвізійныя камісіі робяць рэвізіі раз у год. Трэба ў рэвкамісіі выбіраць больш жанчын, і тады гэтай недастачы ня будзе, бо жанчына цікавіцца працай кааператыву і ёй больш, чым мужчыне, прыходзіцца мець справу пры пакупцы розных прадуктаў.

Тав. Зельдзіна (Новабеліца) зазначае, што праўленьне ЦРК толькі раз у год склікае сход упаўнаважаных, а гэта нікуды ня варта. Трэба ўпаўнаважаных знаёміць з штодзённай працай і ўцягваць іх у гэту працу.

— Кенска тое,—кажа т. Кторман,—што мы жанчыны ў кааперацыю ўцягваем толькі ад кампаніі да кампаніі. Гэту працу трэба праводзіць штодзённа і ўпарта, і тады ў нас будуць добрыя вынікі ў галіне кааперараваньня жанчын.

Шмат дэлегатак скардзіцца на недастатковую колькасьць дзіцячых садоў, ясьляў і іншых бытавых устаноў. Дэлегаткі зазначалі, што трэба самім жанчынам узяцца за арганізацыю гэтых устаноў прыцягваючы сродкі насельніцтва і грамадзкіх арганізацый.

Жанчын трэба ўцягнуць і ў працу па загатоўках, бо спэцы-загатоўшчыкі часам бываюць з варожага нам элементу—былыя гандляры і г. д., якія ўносяць у загатоўчую працу спэкуляцыю, а жанчына будзе працаваць сумленна.

Усе дэлегаткі прыходзілі да вываду, што жанчынам - актывісткам трэба прыняць самы актыўны ўдзел у перавыбарчай кампаніі кааперацыі, ня даць пралезьці ў кіруючыя органы кулакам.

ДВУХТЫДНЁВІК АШЧАДНАСЬЦІ.

ТЭМП РАЗГОРТВАНЬНЯ КАМПАНІІ НЕДАСТАТКОВЫ.—БАБРУЙСКАЯ АКРУГА ІДЗЕ НАПЕРАДЗЕ.—НА МЯСЦОХ НЯМА ПРАВЕРКІ ВЫКАНАНЬНЯ ДАДЗЕНЫХ ДЫРЭКТЫЎ.—САЮЗЫ ПАКУЛЬ ШТО СЛАБА ЎДЗЕЛЬНІЧАЮЦЬ У КАМПАНІІ.

Падрыхтоўчы пэрыяд да кампаніі скончан. Зараз распачалася паласа непасрэднай інтэнсыўнай працы па правядзеньню кампаніі. Па даных, атрыманых з округ, можна сьцьвердзіць, што ў асноўным ва ўсіх округах падрыхтоўчая праца да кампаніі праведзена здавальняюча.

Дырэктывы, дадзеныя акруговымі органамі па ўсіх лініях, зьяўляюцца дастатковымі; акруговыя камісіі разгарнулі сваю дзейнасьць і, бязумоўна, аказваюць станоўчы ўплыў на ход кампаніі. Выключэньне ў гэтым сэнсе складае менская камісія, якая ніяк не магла сабрацца. Толькі 28-II менская камісія, урэшце, прыступіла да працы.

Даныя, атрыманыя з округ (Віцебск, Магілеў), сьведчаць аб тым, што кампанія разгортваецца недастатковым тэмпам. Гэты тэмп, калі ён недакладна ня будзе павышан, стварае пагрозу невыкананьня 100 проц. заданьня.

Асабліва слаба разгортваецца праца на вёсцы. Тыя вынікі, якія да сёньняшняга дню ёсьць ва ўсіх округах адносна ўдзелу сялянскіх укладчыкаў, гавораць аб тым, што на вёсцы няма яшчэ таго зруху, які павінен быў быць дасягнуты нават ужо ў падрыхтоўчы пэрыяд.

Толькі ў Бабруйскай акрузе, якая разгарнула кампанію вельмі інтэнсыўна, ёсьць ужо досыць здавальняючыя вынікі: па акрузе з 1 да 25 лютага ўцягнута 3.000 укладчыкаў на 95 тысяч рублёў фізычных укладаў; маем некаторы пералом і на вёсцы.

Пры гэтым трэба адзначыць, што ў той час, калі мы па Бабруйскай акрузе ў цэлым маем здавальняючыя вынікі, дык у паасобных раёнах наглядаем вельмі разнастайны малюнак: наперадзе ідуць: Слуцкі раён, які выканаў 67 проц. кантрольнага заданьня і Асіпавіцкі—58,3 проц. Менш здавальняючыя вынікі дасягнуты: у Старобінскім раёне—33 проц., Рагачэўскім—25 проц. і Жлобінскім—24 проц. Зусім слаба абстаіць справа ў Глускім раёне—4 проц., Клічаўскім—5,6 проц., а ў Парыцкім раёне нічога ня зроблена—выканана толькі 0,9 проц.

Цікавы вопыт праведзен у Жлобінскім раёне: райкомам КП(б)Б даюцца ўсім выяжджаючым в раёну работнікам канкрэтныя заданьні аб уцягненьні вызначанай колькасьці ўкладчыкаў. Такім чынам, у Жлобінскім раёне скарыстаны ўсе выезды ў с-с, узмоцнена праца на мясцох і разам з гэтым дасягнуты практычныя вынікі, бо ўсе заданьні, як паказала практыка, выконваюцца.

На прыкладзе Бабруйскай акругі мы яскрава бачым, як раённыя органы па-рознаму выконваюць дырэктывы аб разьвіцьці ашчаднай справы і можам канстатаваць, што ў Глускім, Клічаўскім і Парыцкім раёнах не падышлі сур'ёзна да гэтай важнай кампаніі.

У чым «корань неблысьнені»?

Галоўным чынам, у тым, што мясцовыя органы абмяжоўваюцца дачай дырэктыў, роўналежна не арганізаваўшы праверкі іх выкананьня.

Вось чаму на пасяджэньні Цэнтральнай Камісіі пры Прэзыдыуме ЦВК было пастаноўлена зьвярнуць увагу ўсіх акруговых камісій на неадкладную праверку па ўсіх лініях выкананьня дадзеных дырэктыў і распрацаваных на мясцох плянаў. Пры гэтым Цэнтральная Камісія адзначыла недастатковасьць тэмпу ходу кампаніі і запрапанавала округам прыняць самыя рашучыя меры да яго ўзмацненьня.

Цэнтральная Камісія таксама канстатавала слабы ўдзел прафсаюзных арганізацый у кампаніі. Як высьвятлілася, саюзы абмежаваліся толькі дачай дырэктыў, а некаторыя з іх зусім дырэктыў па «двухтыднёвіку» не давалі.

У галіне праверкі фактычнага выкананьня дырэктыў саюзамі нічога ня зроблена. У зьвязку з гэтым нарада пры ЦСПСБ прыняла шэраг рашэньняў, накіраваных да забесьпячэньня сапраўднага актыўнага ўдзелу саюзных арганізацый у «двухтыднёвіку» і праверкі праведзеньня ў жыцьцё дырэктыў, дадзеных ЦСПСБ і цэнтр. праўленьнямі саюзаў.

У зьвязку з тым, што падрыхтоўчы пэрыяд ня даў жаданых практычных вынікаў (акрамя Бабр. округі), сакавік месяц павінен быць месяцам самай актыўнай і энэргічнай працы ашчадапарату, так і ўсёй грамадзкасьці, бо фактычна выкананьне ўстаноўленых для кожнай округі, раёну і с-с кантрольных лічбаў залежыць ад тэмпу працы ў бягучым месяцы.

Вось чаму акруговыя і раённыя камісіі садзейнічаньня павінны разьвіць у сучасны момант самую інтэнсыўную дзейнасьць і прыняць меры да сапраўднай рэарганізацыі тэй спрыяючай абстаноўкі, якая ўтворана вакол ашчаднай справы.

Палеес.

У КАСЬЦІСТЫХ ЛАПАХ ГОЛАДУ.

Усё больш і больш галосьней становіцца весткі аб голадзе, якія даходзяць да нас з Зах. Беларусі. Аграмадная частка ўсёй ЗБ (Віленскае і Навагрудзкае ваяводзтвы) ахоплена была ў гэтым годзе вострым неўраджаем. Сяляне не сабралі нават і 30 проц. звычайнага і «нармальнага», у абставінах Зах. Беларусі, ураджаю. Ужо да канца лістапада—сьнежня сяляне даядалі астаткі хлеба, пераходзячы на бульбу. Апошнія паведамленьні кажуць аб тым, што і бульба становіцца рэдкім госьцем у галодных хатах заходняй-беларускіх сялян. Масава распрадаецца за бясцэнак жывы і мёртвы інвэнтар. Галодная сьмерць навісла над шматтысячнымі масамі працоўнага сялянства.

Буржуазная прэса стараецца ўсімі сіламі зьменшыць значэньне і разьмеры голаду і неўраджаю. Але нават па антымістычных заявах урадоўцаў можна мець прадстаўленьне—як вялік ахапіўшы Зах. Беларусь голад.

— У Віленскай газэце „Слово" ад 17-II красавы зубр абшарнік Гечэвіч у спэцыяльным інтэрв'ю, адказваючы на пытаньне «як вялікі разьмеры голаду», кажа: «цяжка вызначыць гэта лічбамі. Злыбеда голаду ў гэтым годзе выключна вялікая. Нармальна, у многіх сялян не выстарчае запасаў хлеба, але адсутнасьць яго яны запаўняюць бульбай. У гэтым годзе няма бульбы. У кожным разе яе вельмі мала, што стварае бязвыхадную сітуацыю»... Гэты-ж самы зубр заўляе, што—«маецца ўжо весткі пазятоўга лекара аб галодным тыфусе ў Браслаўскім павеце». Весткі аб хваробе ідуць ня толькі з Браслаўскага павету, але і з Віленска-Тродкага, Ашмянскага, Маладэчанскага і інш. Хоць газэты і зьяўляюць толькі аб «асобных» выпадках галоднага тыфусу, але нам добра вядома, што хвароба прымае масавы характар і што выпадкі галоднай сьмерці павялічваюцца в кожным тыдні. Па афіцыяльных урадавых даных, у Віленскім ваяводзтве 61 тысяча дарослага насельніцтва і 21 тысяча дзяцей у школьным узросьце патрабуюць арганізацыі пасіленьня. Але гэта кажуць урадавыя даныя! У рэчавістасьці лічбы значна большыя, лічбы кажуць аб сотнях і тысячах галадаючых.

Урадавая прэса, імкнучыся замазаць рачавістасьць становішча, выяўляе голад як вынік толькі неўраджаю, як вынік „божай ня ласкі", як вынік забітасьці і пакультурнасьці беларускага селяніна. «Селянін вінават"—кажуць—правіцелі, стоючы перад фактам голаду, набіраючага пагражаючыя разьмеры.

Але нам зусім ясна, што голад і неўраджай зьяўляюцца вынікам усёй палітыкі польскага фашызму. Страшэннае безьлюдзьле, сталая нэндза, вострае пераладненьне вёскі, цяжкае прыгнечаньне дыктатуры фашызму, бязьмежная ўлада абшарніка—вось праўдзівыя прычыны ахапіўшага Зах. Беларусь голаду. Сам абшарнік Гечэвіч гаворыць аб «нармальнасьці" таго факта, што селяніну звычайна невыстарчае хлеба нават на харчаваньне і што ён змушан аджыўляцца бульбай. Зусім «нармальным» у абставінах фашыстаўскай дыктатуры зьяўляецца тое, што селянін ЗБ валочыць нэндзнае, напоўгалоднае існаваньне на дробным кавалку зямлі. Зусім «нармальным» у абставінах фашыстаўскага панаваньня зьяўляецца эксплёатацыя абшарніка, кулака, ліквідацыя сэрвітутаў, кабальныя крэдыты і... голад, як няўхільны госьць у селянскай хаце. І

НАПЯРЭДАДНІ ВЯСЕНЬНЯЙ СЯЎБЫ.

СЛАБА ІДЗЕ ПАДРЫХТОЎКА ДА ВЯСЕНЬНЯЙ СЯЎБЫ. ТРЭБА ДАБІЦЦА РАШУЧАГА ПАЛЕПШАНЬНЯ ГЭТАЙ ВАЖНАЙ СПРАВЫ.

ШТО ДАЕ ПРАЦОЎНАМУ СЯЛЯНСТВУ НОВЫ ЗАКОН АБ С.-Г. ПАДАТКУ.

Новае «Палажэньне пра с.-г. падатак» дапаўняе і пашырае пастанову Саюзнага ўраду за 8 лютага. Зьмены с.-г. падатку ідуць па 2-х напрамках: даюцца значныя скідкі за пашырэньне насяўной плошчы, распашку новых зямель, палепшаньне жывёлагадоўлі; з другога боку палягчаецца абкладаньне працоўнага і шмат'ядоцкага двара.

Выключна-важнай зьяўляецца льгота за правядзеньне прасьцейшых мерапрыемстваў для падвышэньня ўраджайнасьці. Закон пералічвае іх: 1) зьнішчэньне межаў; 2) засяваньне чыстагатунковым насеньнем; 3) пратраўліваньне, ачышчэньне і сартаваньне ўсяго насеньня; 4) радавы пасеў; 5) зьнішчэньне пустазельля і шкоднікаў; 6) раньні папар; 7) заняты папар; 8) так званая «зяблёвая» ўспашка; 9) спыненьне пасьбы жывёлы на зімніе; 10) палепшаньне ўмоў утрыманьня жывёлы, напрыклад, арганізацыя ўцепленых хлявоў; 11) засеў зялёных угноеньняў. Просты пералік паказвае, што кожнае з гэтых мерапрыемстваў можа правесьці як паасобны гаспадар, так і ўся вёска. Між тым, калі хоць адно з іх будзе праведзена ўсёй вёскай, дык кожны гаспадар (апроч абкладзеных індывідуальна) атрымае скідку ў 10 проц. падатку. Калі-ж гэта мерапрыемства правядуць паасобныя гаспадары, кожнаму з іх даецца скідка ў 5 проц. падатку. Звыш таго, закон даваляе акрыканкомам вызначаць і іншыя мерапрыемствы, за правядзеньне якіх даецца паказаная скідка.

Спэцыяльныя льготы прызначаюцца для гаспадароў, якія пашыраюць пасеўную плошчу. Калі селянін распаша «залеж» (пакінутую зямлю), ці «цаліну» (зямлю, якая ніколі ня ўзорвалася), дык гэта распашка вызваляецца ад абкладаньня на 2 гады. У райёнах, дзе абкладаецца пасеў (напрыклад, у Мазырскай акрузе), зусім вызваляецца ад падатку ўвесь прырост пасеўнае плошчы за 1929 і 1930 гады ў параўнаньні з 1928 г. Такім чынам, селянін тут можа павялічыць плошчу пасеву ўдвойчы, а плаціць будзе адвольква. Апроч таго, у такіх пасеўных райёнах даецца 15 проц. скідкі з ворм даходнасьці зямлі тым гаспадаркам, якія перайшлі на шматпольле. А падатак у зьвязку з гэтым паменшыцца больш як на 15 проц.

Калі гаспадар пад наглядам агранома завядзе дасьледчае поле з якой-небудзь новай культурай, ці новы спосаб апрацоўкі зямлі, дык плошча гэткага поля (да 1/3 дзесяціны на гаспадарку) зусім вызваляецца ад абкладаньня.

Побач з льготамі на палявodзтву даюцца вялізарныя льготы малочнай жывёлагадоўлі. У райёнах, дзе выраб масла набыў таварны характар, леташнія нормы даходнасьці ад кароў зьмяншаюцца напалову, а пасевы траў (канюшны, вікі і інш.) абкладаюцца ня як пахаць, а як заліўны луг, гэта значыць у меншых разьмерах. Сьпіс раўёнаў БССР, на якія пашыраецца гэтая льгота, у хуткім часе будзе вызначан урадам.

Закон захоўвае і ўсе леташнія сельска-гаспадарчыя льготы. Плошчы невыгодных зямель, меліараваньне за кошт землякарыстальніка, вызваляюцца ад падатку на 3 гады. Не абкладаюцца плошчы, на якіх летась рабілася раскарчоўка вырубанага раней лесу. Плошчы, занятыя на насеньне культурных траў, таксама не абкладаюцца. У райёнах прамысловага льнаводзтва пасевы лёну абкладаюцца па палавінных нормах. Зусім не абкладаюцца быкі і жарабкі—вытворнікі, улаленыя зямельнымі ўстановамі, авечкі в заводзкіх рассадніках і гранадзкія кнуры злучных пунктаў.

Каб палегчыць машынізацыю сельскай гаспадаркі, закон моцна зьніжае абкладаньне даходу ад машын. Дахол ад нескладных машын, а таксама ад трыераў і сартыровак зусім не абкладаюцца. З даходу ад іншых складаных машын запісваецца пад абкладаньне ня ўся сума (як латась), а наступныя часткі: па машынах з механічнымі рухавікамі—ад 25 да 50 проц., ад машын бяз рухавікоў—ад 10 да 25 пр.

Старанная прапоўная гаспадарка павінна зрабіць з гэтага толькі адзін вывад: «Варта пашырэць пасевы і палепшаць гаспадарку, бо даход павялічваецца і падатак памяншаецца».

Абкладаньне шмат'ядоцкіх і працоўных гаспадарак зьмяншаецца наступным чынам: зьніжаюцца процантныя надбаўкі і, апроч таго, шмат'ядоцкім дварам робіцца асобныя скідкі.

Даход усіх гаспадарак вылічваецца па сярэдніх нормах даходнасьці. Летась, калі сума гэтага даходу перавышала 400 руб., дык да яе рабілася процантная надбаўка ад 5 да 25 пр., зважаючы на разьмерах гаспадаркі. Сёлета надбаўкі будуць рабіцца толькі з даходу звыш 500 руб. і гранічны разьмер іх—10 проц. Апроч таго, надбаўкі скасоўваюцца для гаспадарак, якія ня маюць уласнае цягавае сілы (каня ці вала) інвэнтару і прымушаны наймаць іх. Таксама надбаўкі ня будуць рабіцца для тых шмат'ядоцкіх гаспадарак, абкладаемы даход якіх на 1 едака не перавышае: пры 9 і 10 едаках—60 руб., пры 11 і 12 едаках—65 руб., пры 13 і больш едаках—75 руб.

Разам з тым шмат'ядоцкім гаспадаркам даюцца скідкі з налічанага падатку ў наступных разьмерах: пры 7 і 8 едаках—5 процантаў, пры 9 і 10 едаках—10 проц., пры 11 і больш едаках—15 проц.

Урэшце адзначым, што закон забараняе на працягу 3-х год падвышаць тыя стаўкі падатку і нормы абкладаемага даходу зямлі і жывёлы, якія будуць устаноўлены ў 1929-30 годзе. Гэта азначае амаль поўную стабілізацыю акладаў падатку для працоўных і серадняцкіх гаспадарак. Селянін цяпер мае магчымасьць будаваць свае гаспадарчыя пляны на шэраг год і не чакаць павялічэньня падатку.

Такім чынам, новы закон дае старанному працоўнаму селяніну вялізарныя льготы. Але трэба, каб ён скарыстаў іх. Закон аб сельска-гаспадарчым падатку яшчэ не дайшоў да шырокіх колаў вёскі. Задача партыйных, савецкіх і грамадзкіх устаноў і арганізацый—у бліжэйшы час шырока папулярызаваць новы сельска-гаспадарчы падатак.

Сялянка-вылучэнка
САМАХВАЛАВА.

СЛАБА, ТРЭБА ПАДЦЯГНУЦЦА.

(Ад нашага ўласнага карэспандэнта).

АБ ПЛЯНАХ І ПЛЯНАВАСЬЦІ.

У складаньні плянаў да пасоўкампаніі ў установах поўная неразьбярыха. Кожная з іх уставаўляла свой тэмп падрыхтоўкі да сяўбы. Калі, напрыклад, акруговы зямельны аддзел свой плян правядзеньня веснавой пасяўной кампаніі склаў у лістападзе месяцы, дык акрсельсаюз і калгассаюз склалі свае пляны толькі ў другой палове студзеня месяца. Па лініі камітэтаў сялянскай узаемадапамогі плян веснавой пасяўной кампаніі складзен быў толькі 6 лютага.

Такое становішча в плянамі прывяло да таго, што акрсельбанк ня меў магчымасьці арыентавацца в выдачай крэдытаў і распачаў выдачу іх вельмі позна.

СЕЛЬСКА-ГАСПАДАРЧЫЯ МАЙСТЭРНІ—НА ПАПЕРЫ.

У свой час шмат гаварылася аб арганізацыі сельска-гаспадарчых майстэрняў. Вызначаны былі сродкі, але да гэтага часу акрземаддзел яшчэ ня выдаў 15 тыс. рублёў на гэтую мету, упаўнаважаны Белсельтрэст не патурбаваўся яшчэ аб арганізацыі такіх майстэрняў пры савгасах. Такое самае становішча наглядаецца і па лініі камітэтаў сялянскай узаемадапамогі.

КРЫХУ АБ КІРАЎНІЦТВЕ ПРАЦАЙ.

Аб жывым, добра наладжаным кіраўніцтве працай падрыхтоўкі да сяўбы на мясцох в боку акруговых устаноў нечага і гаварыць. Яго ня было. Аб гэтым сьведчаць тыя факты, што акруговы агранам выяжджаў, напрыклад, у райён па падрыхтоўцы да веснавой сяўбы толькі адзін раз. Яго кіраўніцтва было паперовым. Гэтае «кіраўніцтва» дайшло да таго, што на паперках важнага вьместу аграномій акрэа накладаецца рэзалюцыя «да ведама».

Акруговая агранамія пасылае ў Наркамзем зьвесткі аб майстэрнях (аб якіх гаварылася раней, што яны яшчэ не арганізаваны), як аб існуючых.

АЧЫСТКА НАСЕНЬНЯ ІДЗЕ СЛАБА.

Вынікі зерноачышчальнай работы гавораць аб тым, што тэмп гэтай працы вельмі слабы. На 15 лютага па акрузе ачышчана толькі 3 тыс. тон. насеньня або 18 проц. гадавога заданьня. Акруга мае ў сваім распараджэньні 250 зерноачышчальных машын. Прыняўшы пад увагу, што насеньне можна чысьціць да 15 красавіка, не пазьней і паклаўшы на кожную машыну ў дзень 30 пудоў насеньня, прыходзіцца канстатаваць, што плян ачысткі насеньня будзе выпаўнен толькі на 75 проц., калі праца гэтая ня будзе ўзмоцнена.

ПЛЯНУ КАЛЕКТЫВІЗАЦЫІ ПАГРАЖАЕ ЗРЫЎ

Пляну калектывізацыі і вытворчага каапэраваньня пагражае зрыў і акрсельсаюз ня прымае ніякіх захадаў да палепшаньня працы. Па пляну павінна быць арганізавана 70 калгасаў, а арганізавана толькі 16, павінна быць арганізавана 70 пасялковых таварыстваў, а арганізавана толькі тры, насеннаводных таварыстваў, якіх вызначана па пляну арганізаваць шэсьць, не арганізавана ніводнага і г. д.

ЧАСТКА ВІНЫ ПАДАЕ НА ЦЭНТР.

Значную долю віны кепскага становішча падрыхтоўкі да веснавой сяўбы трэба аднесьці на рахунак цэнтральных устаноў. Возьмем прыклады. На насу вясна, а Наркамзем яшчэ не перавёў грошы на арганізацыю агракурсаў (900 руб.) ня прыслаў праграмы для кіраваньня гэтымі курсамі. У сваю чаргу Белсельбанк тармозіць працу Акрсельбанку дэгаінай з зацьвярджэньнем крэдытнага пляну апошняга. У дадатак да ўсяго гэтага Белсельбаноз маўчыць як набраўшы ў рот вады і не адказвае на заказы на жалеза і г. д.

Бабройск.

А. Дамброўскі.

Рыхтуюцца, але ня ў такт.

(Ад нашага спэцыяльнага карэспандэнта).

ЛЕТАМ РЫХТУЙ ПАЛАЗЫ, А ЗІМОЙ КАЛЁСЫ.

Райён зараз узмоцненым тэмпам рыхтуецца да вясеньняе сяўбы. Зерначышчальная кампанія ахапіла ўсё сялянства. Райённыя працаўнікі спачатку ведалі, што валічных сартыровак ня хопіць, а тому «адарвалі» ад бюджэту грошы і накіравалі ў акругу з умовай, што за іх прышлюць патрэбныя машыны.

Зацёды бюракратычная акруга на гэты раз аказалася далікатнай і адбыўчывай—просьбу райёну задаволіла. А праз тыдзень цягнік прывёз партыю малатарнай з арфамі... Выходзіць, што праз барабан малатарні необходна пашыцу сартыраваць, а праз сіты «Трыумфа» авёс малаціць. А мо' акруговыя прапаўнікі залішне ўдзялілі народную прыказку—„Летам рыхтуй сані, а зімой калёсы". Як-бы там нібыло, а за такія „камбінацыі" „кой кого" і «кой за что» необходна прапусьціць праз сартыроўку в рашэтай-сітам папраўчага дому.

„САРТЫФІКАТ НА НАСЕНЬНЕ".

Чытач ня ведае, што гэта знача—«сартыфікат на насеньне». Два словы выцдам нічога ня кажуць «ні розуму, ні сэрцу». І нам пагэтаму незразумелым будзе хваляваньне райагранома Талочыншчыны тав. Герасімава.

— Аналізаў—сартыфікатаў на насеньне няма. Мы ня ведаем, на колькі процантаў будзе мець усходжасьць насеньня, якое маркуецца завезьці ў наш райён.

Хваляваньні Герасімава маюць прычыну. Я ведаю прыклад Дрыбінщчыны, дзе якраз была такая недарачнасьць у мінулым годзе. У райён быў прывезены вагон аўса. Сартыфіката—аналіза на яго ня было. Праверыць усхожасьць насеньня было—сяўба ўжо тыдзень назад распачалася. Насеньне было раздадзена беднаце. А праз два тыдні на райёне гвалт, гарнідар:

— Насеньне аўсу пасеванае. Больш чым напалову ня ўзышло...

Такі выпадак—жудасны, падрыўны выпадак можа паўтарыцца і ў Талочынскім райёне. Треба хваляваца не аднаму райаграному, а ўсёй грамадзкасьці Талочыншчыны. І ня толькі хваляваца, ня толькі здзіўляцца гаварыцьцю, а ярыцьць, кажучы новай бюракратыкі,—«тэрміновыя меры да зьнішчэньня такога зьявішча».

АВЁС З ВОЛГІ.

Наркамзем яшчэ ў лістападзе разаслаў загад аб забароне вываз ільнасеня з райёнаў, але для загатоўцаў з Талочына гэта не закон—ільнасеня вывозіцца ў другія райёны.

— Дніпросаюз забараніў нам вывозіць авёс і ячмень, а вось наконт ільнасеня мы нічога ня ведаем. Гэта іх матывіроўка.

Акліматызаваны і апраўдаўшы сябе ва ўмовах райёну ячмень «Залаты дождж» вывозіцца.

Савгасы, падначальваючыся якасьці сваёй плянавай сыстэме, вывозяць гатунковае насеньне

Нічога-б ня было страшнага, каб гэтага насеньня былі лішкі. Райён-жа не навінен быць якойсьці абасобленай рэспублікай. Але калі гэтага насеньня недахват, то зачым яго вывозіць? Зачым вывозіць акліматызаваныя гатункі?

— Вывозіць для таго, каб увозіць новыя гатункі.

Так і робіцца. Замест вывезенага в райёну выначан авёс «Гігант» з Волскай вобласьці.

Зачым нам авёс з засушлівага Паволжжа?

Наўжо прыродныя ўмовы Волгі і Дняпра аднолькавыя?

Наркамгандаль, відаць, гэтым ня цікавіцца. Ня цікавіцца ён і тым, што райагранам Герасімаў пратэстуе супроць завозу „Гіганта" ў Талочынскі райён; ня цікавіцца і тым, што Аршанскі акрэа пасылаў патрабаваньне аб замене «Гіганта» другім гатункам; не задумваецца і над тым, што прысланы гатунак можа загінуць на ўмовах Беларусі, бо ні ў адным месцы рэспублікі ня было дасьледваньня над ім.

Цім. Зарэчны.

Талачын, Аршанскай акр.

Кулакі зрываюць кампанію па ачыстцы насеньня.

У Прылепскім сельсавеце сяроД вёсак Дуброва, Прылепская і Гарадзкая Усяжа і ..., ка кулакі распаўсюдзілі чуткі аб тым, што калі будуць сяляне чысьціць насеньне, дык прадстаўнікі ўлады будуць браць на вучот, у каго колькі ёсьць насеньня і ўсім гэтым ня будзе вясною ніякай дапамогі і ў залежнасьці ад гэтага будзе вылічвацца падатак.

У выніку гэтай правакацыі сяляне паказаных вёсак на адрэз адмовіліся чысьціць насеньне.

Кулакоў з б. Бацяноўкі, якія распаўсюджвалі гэтыя чуткі, трэба прыцягнуць да адказнасьці і зараз-жа райвыканкому ў гэтых вёсках павесьці растлумачваючую кампанію.

(Астрашыцка-Гарадзецкі райён.)

А. Манайчык.

СЯЛЯНСКІЯ КАМІТЭТЫ МАЗЫРШЧЫНЫ І ГОМЕЛЬШЧЫНЫ ЗРЫВАЮЦЬ СЯЎБУ.

Праведзенае абсьледаваньне падрыхоўкі да сяўбы камітэтаў сялянскай узаемадапамогі в Мазырскай і Гомельскай акругах выяўляе поўную незацікаўленасьць в боку камітэтаў да гэтай важнай кампаніі. Зауважаецца поўная падбайвасьць да ўсяе працы, якая так ці інакш зьвязана з арганізацыяй сроднаў на набыцьцё насеньня, на арганізацыю кузьняў, спагнаньне сяброўскіх узносаў і г. д.

Пятрыкоўскі райённы камітэт сялянскай узаемадапамогі да гэтага часу не сабраўся скласьці плян правядзеньня вясеньняй сяўбы. Ня прымаюцца ніякія захады да спагнаньня насеннай запазычанасьці, у той час, калі яна дасягае звыш 9000 пуд. па ўсяму райёну. Не праводзіцца спагнаньне сяброўскіх узносаў, што зьяўляецца немаловажным крыніцай для загатоўкі насенных фондаў. Нават да гэтага часу не спагнаецца насенная пазыка з калгасаў і савгасаў у разьмеры 780 пуд., якое ў свой час раздавалася розным земельным органам.

У райёне ёсьць шмат камітэцкіх трыераў, але ў РКСУ ізна ніякіх вестак, колькі ў іх машын і ні чысьціць на іх што небудзь.

У гэтым узорным райённым камітэце сялянкой узаемадапамогі за кароткі час зьмянілася некалькі старшынь: адзін быў зьняты за бадзяйнасьць і бюракратызм, а другі за бязьдзейнасьць і падбайвасьць. Гэта ўсё праробілася ў працяку якіх небудзь 2-х месяцаў, а сапраўдная працай ніхто з іх не займаўся.

Ня ў лепшым стане знаходзіцца справа падрыхтоўкі да сяўбы ў Калінкавіцкім райёне. З 6000 пуд. насеннай запазычанасьці да гэтага часу сабрана толькі каля 1500 пуд. Тое самае можна сказаць і пра спагнаньне сяброўскіх узносаў. Тут таксама ня ведаюць ці працуюць камітэцкія трыеры. Ня прымаюцца таксама захады да набудовы кузьні.

У Нераўлянскім ранеае справа ня лепшая. Дырэктыўны ліст т. Галадзеда аб узмацненьні працы камітэтаў не праводзіцца ў жыцьцё. Сапраўдная дапамога в боку РВК няма.

Такі-ж малюнак поўнага занядбаньня і поўнага ігнараваньня працы на падрыхтоўцы можна наглядаць і ў Гомельскай акрузе.

У Рэчыцкім райёне насенная і сяброўская запазычанасьць не спагнаецца, кузьня ня будуецца, патрэбныя с.-г. машыны для практычных пунктаў не набываюцца. Тое самае можна сказаць і пра Церахаўскі райён.

Урэшце, треба сьмяяцца на бюракратычных адносінах акруговых упаўважаных КСУ Мазырскай і Гомельскай акруг да складаньня плянаў вясеньняй сяўбы. Ня гледзячы на тое, што ЦК вызначыў для кожнага райёну кантрольныя лічбы для ачысткі насеньня, выходзячы з ліку трыераў і зерноачышчальных машын, і разаслаў гэтыя заданьні непасрэдна ў кожны райён, упаўнаважаныя ў сваю чаргу бярэцца складаць райённыя пляны. У выніку такога плянаваньня райённых КСУ ня ведаюць каго слухаць. Напрыклад, ЦК высылае Калінкавіцкаму КСУ вычысьціць 9.500 пуд. насеньня, а Мазырскі акруговы ўпаўнаважаны загадвае ачысьціць толькі 1.900 пуд. Што-ж прыходзіцца рабіць Калінкавіцкаму РКСУ? Ён выводзіць сярэднюю арытмэтычную в гэтых 2 лічбаў і вызначае ачысьціць 7.500 пуд.

Так зрываецца праца на падрыхтоўцы да сяўбы.

Треба, каб акруговыя РСІ разварушылі бюракратаў в КСУ, треба жорстка пакараць каго треба за такія ўчынкі.

Прывітаньне ўраду БССР.

Будаўнікі Гомелю, сабраўшыся для выбараў гарсавету, шлюць гарачае прывітаньне Цэнтральнаму Выканаўчаму Камітэту Беларусі.

Даючы наказ сваім дэлегатам у гарсавет аб далейшым узмацненьні сацыялістычнага будаўніцтва, ПРОСІМ ЦВК АБ ХУТЧЭЙШЫМ ВЫПУСКУ 3-Й ПАЗЬКІ ІНДУСТРЫЯЛІЗАЦЫІ.

Нахай жыве Савецкая Беларусь!

Нахай жыве Рэспубліка Саветаў усяго сьвету!

ПРЭЗЫДЫУМ.

У Савеце Народных Камісараў.

27-га лютага г. г. адбылося чарговае пасяджэньне Савету Народных Камісараў пад старшынствам тав. М. М. Карклі́ва.

На гэтым пасяджэньні разам з іншымі разглядаліся наступныя пытаньні

Санітарнае становішча БССР і дзейнасьць санітарных органаў.

СНК выслухаў даклад Народнага Камісара Аховы Здароўя тав. Барсукова аб санітарным становішчы БССР і аб дзейнасьці санітарных органаў.

Санітарнае становішча БССР пакуль што яшчэ цяжкае. У выніку вайны і масавага руху насельніцтва стварыліся цяжкія санітарныя ўмовы, якія ў значнай меры адбіліся на здароўі працоўных, на распаўсюджваньні палева нарагу эпідэмій і сацыяльных хваробаў і далі значны рост захваравальнасьці насельніцтва ў першыя гады савецкага будаўніцтва. І толькі ва ўмовах мірнага савецкага будаўніцтва мы пачынаем выходзіць з цяжкага санітарнага становішча, якое дасталося нам у спадчыну ад мінулага. Настойлівасьць у правядзеньні супрацьэпідэмічных мерапрыемстваў мела вынікам паступовае зьніжэньне эпідэмічных захваравальнасьці, аб чым сьведчаць наступныя лічбы: у 1924-25 г.—на 10 тыс. чал. насельніцтва зарэгістравана было хворых—902,5, у 1925-26 г.—901,4, у 1926-27 г.—822,4. Найбольш яскравае зьмяншэньне палепшаньне санітарнага становішча Рэспублікі зьмяншэньнем захваравальнасьці на тыфусы: на плямісты тыфус у 1925 г. было зарэгістравана на 10 тыс. насельніцтва—10,8, у 1926 г.—7,8, у 1927 г.—6,9; на ўзваротны тыфус—0,5, 0,1 і 0,1, на брушны тыфус—14,0, 9,1 6,4. Гэта таксама зьмяншаецца і памяншэньнем сьмяротнасьці насельніцтва, асабліва памяншэньнем сьмяротнасьці дзяцей. У 1925 г. на 100 радзіўшыхся ў БССР памёрла—12,5 дзяцей ва ўзросьце да аднаго году, у 1926 г.—10,1 і ў 1927 г.—9,7, у той час як пры нарызьме—у 1908 г. напрыклад, памёрла дзяцей таго самага ўзросту 17,2 проц., у 1909 г.—17,4 проц. і ў 1910 г.—18,9 проц. Зьмяншаецца лік хворых іншымі эпідэмічнымі (заразьлівымі) хваробамі, што таксама сьведчыць аб палепшаньні санітарнага становішча Рэспублікі.

Санітарная справа ў БССР—справа новая. Да раваляцыі ў Беларусі нават ня было земскай медыцыны і тых формаў санітарнай справы, якія меліся ў цэнтральных губэрнях. У зьвязку з гэтым, а таксама дзякуючы ніякім эканамічным умовам, дзейнасьць санітарных органаў у першы перыяд мела выключна эпідэмічны характар і толькі в 1925 г. пачалася сыстэматычная і плянавая праца па санітарнаму аздараўленьню Рэспублікі. У параўнаньні з мінулым у дзейнасьці санітарных органаў ёсьць значныя дасягненьні. Для плянавай і навуковай барацьбы з эпідэміямі арганізаваны і досыць разгарнуў сваю працу Санітарна-Бактэрыялёгічны Інстытут, з якога зараз выдзеліўся санітарна-гігіенічны Інстытут. Гэты Інстытут вывучае нашырэньне эпідэмій, распрацоўвае мэтады лячэньня і папярэджаньні іх, загатоўляе і забясьпечвае Рэспубліку вакцынай і сываваткаю. Санітарна-гігіенічны Інстытут—правяраецца пытаньні грамадзкай гігіены і санітарнай тэхнікі (мерапрыемствы па забясьпечэньню вадою, на кватэрнаму будаўніцтву, правільнае разьвіцьцё і пастаноўка харчаваньня і інш.). У 1928 г. адчынен Інстытут Сацыяльнай Гігіены, які мае вялікае значэньне ў распрацоўцы пытаньняў зьвязаных з арганізацыяй усіх справы аховы здароўя. Апроч таго гэтыя навуковыя Інстытуты падрыхтоўваюць новыя кадры санітарных працаўнікоў. Санітарна-Бактэрыялёгічны Інстытут забясьпечвае поўнасьцю санітарныя арганізацыі прафілактычнымі фактыцыямі і лекавымі сываваткамі.

БССР мае зараз наступную сетку санітарных устаноў: санітарных дактароў—46, санітарна-бактэрыялёгічных лябараторый—10, 3 інстытуты, 1 малярыйная станцыя, 3 самастойныя Пастаўраўскіх станцыі, 4 дамы санітарнай асьветы, 7 дэзынфекцыйных станцый. Санітарная арганізацыя за апошнія гады правяла масавае прышчапленьне воспы, шкарлятыны, зьвярнула шмат увагі пытаньням камунальнай і харчовай санітарыі, а таксама жыллёвага будаўніцтву. Праводзяцца мерапрыемствы па санітарнай асьвеце. Апроч дамоў санітарнай асьветы, у гарадох ёсьць музэі санітарнай асьветы, санітарныя выстаўкі і бібліятэкі ў райёнах.

Але ня гледзячы на палы шэраг дасягненьняў, наперадзе яшчэ вялікая задача па санітарнаму аздараўленьню Рэспублікі. Эпідэмічнасьць у БССР яшчэ вышэй, як у суседніх савецкіх рэспубліках. Асабліва востра стаіць пытаньне аб санітарным становішчы гоцкарыстаньня і забясьпечаньня вадою, аб кватэрным і агульна-санітарным дабрабыце насельных пунктаў, у пасобку будаўніцтва лазьняў на вёсны, зьнішчэньне бруду ў гарадох. Значная частка гарадзкога насельніцтва яшчэ карыстаецца вадою з забруджаных рэк (асабліва ў Мазыры, Ворпы, Полацку), забясьпечаньне вадою сельскага насельніцтва таксама знаходзіцца ў дрэнных санітарных умовах. Значная забалочанасьць БССР, асабліва ў паўднёва-заходняй частцы яе, зьяўляецца прычынаю росту малярыі. Апроч гэтага, вялікая яшчэ ступень санітарнай культуры сярод працоўных таксама значна адбіваецца на санітарных умовах жыцьця, працы і быту працоўных.

Сетка санітарных устаноў таксама далёкам не задавальне патрэб санітарнага абслугоўваньня Рэспублікі і адстае ад агульнага росту лекава-прафілактычных устаноў. На аднаго санітарнага доктара прыпадае ў БССР 36 тыс. насельніцтва (у РСФСР і УССР—25-30 тыс.) Апроч таго, няма санітарных дактароў для спэцыяльных відаў абслугоўваньня, як: санітарныя дактары-камунальнікі, дактары па харчаваньню, прамыслова-санітарнаму нагляду і інш. Асабліва дрэнна з санітарным абслугоўваньнем на вёсцы, дзе санітарных устаноў амаль зусім няма.

Усё гэта патрабуе ўзмацненьня санітарнай арганізацыі і рабоча сялянскай грамадзкасьці закон пытаньняў санітарнага аздараўленьня Рэспублікі.

Для распрацоўкі рэзалюцыі па дакладу СНК утворана камісія.

Аб дзейнасьці Менскага Палітэхнікуму.

СНК выслухаў даклад Дырэктара Менскага Дзяржаўнага Палітэхнікуму т. Станкевіча аб становішчы і працы Палітэхнікуму.

Менскі палітэхнікум зьяўляецца яшчэ маладой навучальнай установай. Да яго арганізацыі ў Менску існавалі з 1924 г. Архітэктурна-Дарожна-Будаўнічы Тэхнікум і Гідратэхнічны Тэхнікум. У 1928 г. гэтыя тэхнікумы былі аб'яднаны і рэарганізаваны ў Палітэхнікум. Гэты Палітэхнікум падрыхтоўвае спэцыялістаў сярэдняй кваліфікацыі наступных спэцыяльнасьцяй: тэхніка-будаўніка, дарожніка - будаўніка, гідратэхніка-арганізатара і выканаўца мэліяратыўных работ, тэхніка-торфавіка. На буйных работах гэтыя спэцыялісты будуць выконваць работы пад кіраўніцтвам інжынэра, а на малых і сярэдніх работах—змогуць выконваць іх самастойна. Адзіная в гэтай установай Палітэхнікум і падзяляецца на наступныя аддзяленьні: архітэктурнае, дарожнае, гідратэхнічнае і тарфянае. Апроч лекцыйных заняткаў праводзяцца практычныя работы і наладжваюцца экскурсіі ў іншыя райёны СССР.

Зараз у Палітэхнікуме налічваецца па ўсіх 4-х курсах 331 студэнт, з якіх рабочых—46 проц., сялян—27 проц., і інш.—27 проц., членаў і кандыдатаў КПБ—4 проц., членаў і кандыдатаў ЛКМСБ 52 проц. і беспартыйных 44 проц. Па сацыяльнаму складу: беларусаў—71,6 проц., яўрэяў—26 проц., палякаў—0,8 проц. велікарусаў—0,8 проц., і інш.—0,8 проц., мужчын—301, і жанчын—30. Выкладчыкаў у Палітэхнікуме—налічваецца 36, з якіх сталых толькі 10, а ўсе іншыя працуюць па сумяшчальнасьці. Навуковае абсталяваньне, за выключэньнем механічнай лябараторыі, вельмі беднае, а некаторага абсталяваньня і зусім няма. Дрэнна з памяшканьнем, будынак цесны. Асабліва дрэнна забясьпечаны студэнты інтэрнатамі: за Палітэхнікумам замацаваны 2 драўляныя дамы, у якіх пражывае толькі 72 студэнты. Стыпэндыямі забясьпечана 202 студэнты, пры гэтым 149 асоб атрымліваюць стыпэндыі ў разьмеры 25 р., а 53—па 18 руб.

Паступова праводзіцца беларусізацыя. Да гэтага часу пераведзена на беларускую мову выкладаньне некаторых дысцыплін на 1-м і 2-м курсе, а на 3 і 4-м курсах выкладаньне палкам праводзіцца на расейскай мове. Поўнаму правядзеньню беларусізацыі перашкаджае адсутнасьць выкладчыкаў інжынэраў, якія-б уладалі беларускай мовай, адсутнасьць належных падручнікаў, тэхнічнай тэрміналёгіі.

У далейшым Палітэхнікум павінен значна пашырыцца. Зараз Палітэхнікум мае вячэрні рабочы тэхнікум з 2-ма аддзяленьнямі, пры Палітэхнікуме ёсьць курсы па падрыхтоўцы тэхнікаў-будаўнікоў, марксцка адчыніць курсы на перападрыхтоўцы тэхнікаў-дарожнікаў. Намячаецца рэарганізацыя Палітэхнікуму ў вышэйшую навучальную ўстанову.

Для распрацоўкі дырэктыў у далейшай працы Палітэхнікуму СНК складзена камісія.

ЗА ПАЛЕПШАНУЮ МАЛОЧНУЮ ЖЫВЁЛУ!

Ва ўсёй сельскай гаспадарцы Беларусі падкрэсьліваецца жывёлаводны напрамак. Яўна жывёлаводны ўхіл яскрава адбіваецца і ў прамысловасьці галоўнейшых галін жывёлагадоўлі, якая хутка ўзрастае ў галіне каапэрацыйнай пераапрацоўкі і збыту малочных прадуктаў. Тэмп разьвіцьця малочнае прамысловасьці па гадох характарызуецца наступнымі лічбамі:

У 1924-25 г. аб'яднаньняў, якія пераапрацоўваюць малако, было 107, было аб'яднана кароў 7737 шт., пераапрацавана малака 4352 тоны, а ў 1927-28 г.—306 аб'яднаньняў і 44184 каровы, малака пераапрацавана 20945 тон.

Гэтаму росту малочнай прамысловасьці ў значнай ступені садзейнічае нараўнаўча хуткі тэмп пераходу сельскай гаспадаркі на шматпольле, правядзеньне меліярацыі, палепшаньне семажацяй, пасеў кормапладоў і г. д.

Ня гледзячы на гэта, якасны склад галоўнейшай з галін жывёлагадоўлі—буйнай рагатай жывёлы ў Беларусі яшчэ надта нізкі. Сярэдні гадавы ўдой на рэспубліцы—57 пуд. і каля 10 проц. ялавасьці кароў. Гэта гаворыць за необходнасьць правядзеньня мерапрыемстваў, якія дапамагаюць як вывядзеньню ялавасьці, так і павышэньню прадукцыйных якасьцяй жывёлы.

Посьпехі правядзеньня гэтых мерапрыемстваў у значнай ступені залежаць ад правільнага напрамку ў гадоўлі буйнай рагатай жывёлы.

Адсутнасьць канчатковага вывучэньня існуючых у БССР гатункаў буйнай рагатай жывёлы не дае магчымасьці з дастатковым абгрунтаваньнем спыніцца на акрэсьленых гатунках, як на грунтоўных фактарах для палепшаньня малапрадукцыйнай жывёлы.

Зоотэхнічныя досьледы буйнай рагатай жывёлы, якія праводзіць Навукова-Дасьледчы Інстытут, маюць мэтай вылучэньне поўных гатункаў і груп, якія будуць пакладзены ў аснову для палепшаньня жывёлы.

Для вырашэньня племянной справы ў жывёлагадоўлі шляхам навуковых досьледаў НКЗ Бел., у якасьці грунтоўнага матар'ялу для палепшаньня малочнай жывёлы, вызначыў наступныя групы жывёлы: чырвонае беларускае быдла, чыстагатунковае і мятысаў ангельскага быдла, швіцаў і нямецкае быдла. Разам з гэтым ня выключаецца магчымасьць завозу ў БССР чыстагатунковага быдла з-за межаў.

Галоўнымі крыніцамі атрыманьня палепшанага племяннога матар'ялу павінны зьявіцца статкі савгасаў і племгасаў.

Фактарам для палепшаньня буйнай рагатай жывёлы тут зьяўляюцца племянныя быкі-вытворнікі. Разьлічваць-жа на атрыманьне ў бліжэйшыя гады з савецкіх гаспадарак значнай колькасьці цёлак няма ніякай магчымасьці, бо яны самі ў бліжэйшую 5-цігодку свае сучаснае стала ў 7.000 дойных кароў павінны павялічыць, як мінімум, да 25.000 галоў, галоўным чынам, за лік вырашчваньня свайго маладняка.

Апрача таго, хуткі тэмп росту калгаснага будаўніцтва выклікае необходнасьць у працягу бліжэйшых 5 гох існуючае стада калгасаў у 13.000 кароў давесьці да 85.000 галоў. Улічваючы застаўленьне ўсіх цёлак на плем і прывод часткі кароў сябрамі новаўтвораных калектываў, усё-ж необходна будзе набыцьцё яшчэ каля 18.000 дойных кароў.

Масавы-ж завоз кароў ці цёлак у БССР зьвязан з цяжкасьцю гэтай справы наогул і выклікаў бы необходнасьць каласальных капітальных затрат. Прычым такія закупкі ў большасьці былі-б стратныя з прычыны дарагавізны завадзкога матар'ялу і непрыстасаваньня завезенай жывёлы да кліматычных, кармавых умоў і ўмоў утрыманьня жывёлы ў Беларусі.

Адсюль зразумела, якую вялізарную і выключную ролю адыгрывае і будзе ў далейшым адыгрываць пытаньне аб налічыць дастатковай колькасьці завадзкіх быкоў-вытворнікаў.

Зараз у БССР налічваецца 1.644.327 кароў з нецелямі. Пры нагрузцы на 1 вытворніка 40 кароў патрабуецца 41133 быкоў. Лічыцца ўсяго дарослых быкоў 24910, што складае 60,6 проц. патрэбнай колькасьці, г. зн. не хапае звыш 16.000 быкоў.

Па 5-цігадоваму пэрспэктыўнаму пляну маркуецца павялічыць стада да 2.000.000 кароў з нецелямі, дзеля чаго патрабуецца звыш 50

ЗАКОНЫ І ЗАГАДЫ УРАДУ БССР.

ПАЛАЖЭНЬНЕ ПРА РАЙЁННУЮ ВЭТЭРЫНАРЫЮ.

Агульнае палажэньне.

1. Вэтэрынарныя вучасткі існуюць для правядзеньня мерапрыёмстваў па барацьбе з заразьлівымі і пошасными хваробамі жывёлы, вэтэрынарна-санітарнага нагляду, а таксама для забясьпечаньня насельніцтва вэтэрынарна-лекавай і іншай вэтэрынарнай дапамогай (асьвета, зоотэхніка, гігіена).

2. Задачамі вэтэрынарнага вучастку вызначаюцца:

а) вывучэньне вэтэрынарна-санітарнага становішча вучастку, правядзеньне вэтэрынарна-санітарных і прафілактычных мерапрыёмстваў і аховы насельніцтва ад заразьлівых і паразітарных хвароб, супольных людзям і жывёле;

б) барацьба з заразьлівымі хваробамі жывёлы;

в) лекавая дапамога хворай жывёле;

г) вэтэрынарная, культурна-асьветная праца;

д) удзел у зоотэхнічных мерапрыёмствах для разьвіцьця жывёлагадоўлі;

е) удзел у страхаваньні жывёлы ад падзяку, а таксама ў страхаваньні ўбойнай хатняй жывёлы;

ж) удзел у іншых мерапрыёмствах дзяржаўных і грамадзкіх арганізацый у галіне сельскае гаспадаркі.

3. Вэтэрынарны вучастак беспасрэдна падпарадкаван райённаму вэтэрынарному доктару.

4. Кожны вэтэрынарны вучастак павінен мець: амбулаторыю з цёплым манежам для прыёму хворай жывёлы, спэцыяльнае памяшканьне для стацыянарнай лекавай дапамогі, газавую камору, кузьню, аптэку, памяшканьне для чаканьня насельніцтва, дыягнастычны габінэт з належным абсталяваньнем для дыягнастычных дасьледаў і правядзеньня экспертыз, ізалятар для жывёлы, хворай заразьлівымі хваробамі, і кватэры для вэтэрынарнага персаналу.

5. Вэтэрынарная дапамога робіцца бясплатна.

Вучастковыя вэтэрынарныя дактары.

6. Вучастковыя вэтэрынарныя дактары назначаюцца на службу і звальняюцца з яе райённымі выканаўчымі камітэтамі па ўзгадненьні з акруговымі зямельнымі аддзеламі.

7. Вучастковы вэтэрынарны доктар зьяўляецца загадчыкам вучастку, загадвае лячэбніцаю і амбулаторыяю вучастку і ўдзельнічае ва ўсіх вэтэрынарных мерапрыёмствах мясцовых органаў.

Для папярэджаньня хвароб, супольных чалавеку і жывёле, вэтэрынарны доктар павінен загадваць свае мерапрыёмствы з мясцовым мэтадычным персаналам.

8. Вучастковаму вэтэрынарному доктару беспасрэдна падпарадкаваны яго памоцнікі (вэтэрынарныя фэльчары) і вэтэрынарныя санітары вучастку.

9. Вучастковы вэтэрынарны доктар нагляд за выкананьнем насельніцтвам і ўстановамі Вэтэрынарнага Статуту і іншых законаў і загадаў органаў улады ў вэтэрынарнай галіне. У выпадку парушэньня гэтых законаў і загадаў—складае адведны акт і накіроўвае яго належным органам улады для прыцягненьня вінаватых да адказнасьці, паводле артыкулаў 108-114 Вэтэрынарнага Статуту БССР.

10. У галіне вэтэрынарна-санітарнай і прафілактычнай працы вучастковы вэтэрынарны доктар абавязан:

а) за жывёлаю, птушкамі і сырымі жывёлавымі прадуктамі, што транспартуюцца па грунтавых і водных шляхох і чыгунках на яго вучастку;

б) за мясамі апрацоўкі сырых жывёлавых прадуктаў (гарбарні, салатоні, кішочныя заводы, косьцяпальні і інш.), а таксама за мясамі загатовак мясных жывёлавых прадуктаў;

в) за конскімі заводамі, заводзкімі размножнікамі і злучнымі пунктамі;

г) за кірмашамі, рынкамі, выстаўкамі, заезднымі дварамі і іншымі мясцамі стаяньня і часовага згуртаваньня жывёлы;

д) за разьнёцамі, жывёлапрыгонными дварамі, станцыямі агляду прывозных мясных прадуктаў, трактамі, прыбіраньнем трупаў і жывёлавымі могільнікамі.

11. У галіне барацьбы з заразьлівымі хваробамі на вучастковага вэтэрынарнага доктара ўскладаецца:

а) своечасовае папярэджаньне і ліквідацыя заразьлівых хвароб жывёлы;

б) правядзеньне пагалоўных агляду жывёлы для высьвятленьня заразьлівых хвароб, правядзеньне прышчэпак усіх відаў і іншых мерапрыёмстваў;

в) пры атрыманьні зьвестак аб заразьлівых і пошасных хваробах на вучастку, вучастковы доктар павінен рабіць абсьледаваньне і ўжываць усе захады для ліквідацыі хвароб;

г) пры немагчымасьці ліквідаваць эпізоотыю сваімі сіламі райённы альбо вучастковы доктар хадайнічае перад райённым выканаўчым камітэтам аб камандураваньні падсобнага вэтэрынарнага персаналу.

Пры службовых выездах у месца захваротьня жывёлы райённыя выканаўчыя камітэты павінны бясплатна даваць вэтэрынарнаму персаналу транспартныя сродкі, калі месца захваротьня жывёлы ня бліжэй аднаго кілёмэтру ад вэтэрынарнага пункту.

12. Вучастковы вэтэрынарны доктар павінен рабіць дапамогу хворай жывёле і птушкам, якія дастаўляюцца ў амбулаторыю альбо лячэбніцу ў часы і дні, устаноўленыя правіламі ўнутранага парадку. У іншы час і ў дні адпачынку лекавая дапамога робіцца толькі ў пагражаючых жыцьцю жывёлы выпадках паводле інструкцыі Народнага Камісарыяту Земляробства.

Вэтэрынарна-лекавая дапамога на месцы захваротьня жывёлы робіцца толькі ў тых выпадках, калі захваротьная жывёла на стану свайго здароўя ня можа быць дастаўлена ў лячэбніцу.

Дробная жывёла, а таксама цяляты і жарабяты маладзей 6 месяцаў пры іх захваротьні для лекавай дапамогі павінны дастаўляцца ў лячэбніцу.

13. У часы амбулаторнага прыёму выезды да хворай жывёлы дапушчаюцца толькі ў безадкладных выпадках, прычым вэтэрынарны доктар мае права камандываць для дапамогі хворай жывёлы свайго памочніка (вэтэрынарнага фэльчара).

14. Парадак абслугоўваньня дзяржаўных, кааперацыйных і грамадзкіх арганізацый і ўстаноў, што знаходзяцца на гаспадарчым разрахунку, апроч калектыўных гаспадарак і камун, устанаўляецца райённымі выканаўчымі камітэтамі.

15. Пакладаньне жывёлы бяднейшых грамадзян, звольненых ад сельска-гаспадарчага падатку, робіцца бясплатна, а пакладаньне жывёлы іншых грамадзян—за плату, разьмер якой устанаўляецца райённымі выканаўчымі камітэтамі.

16. У галіне вэтэрынарнае культурна-асьветнае працы на вучастковага доктара ўскладаецца:

а) папулярызацыя вэтэрынарных ведаў сярод шырокіх мас насельніцтва, праз правядзеньне курсаў, гутарак, лекцый, распаўсюджваньне літаратуры і інш.;

б) прыцягненьне насельніцтва да самадзейнасьці, праз арганізацыю вэтэрынарна-санітарных паячыцельстваў і кіраваньне імі, паводле інструкцый органаў Народнага Камісарыяту Земляробства.

Уся вэтэрынарная культурна-асьветная праца вэтэрынарным вучастковым доктарам праводзіцца разам з мясцовымі дзяржаўнымі і грамадзкімі арганізацыямі.

17. У галіне зоогігіенічных мерапрыёмстваў вучастковы вэтэрынарны доктар удзельнічае ў якасьці члена зоотэхнічных камісій і экспэрта на выстаўках, пры прэміраваньні жывёлы, пры адобры племянных і ўкваленых вытворніках, удзельнічае ў падлікуваньнямі органамі коняй.

18. Вучастковы вэтэрынарны доктар робіць вэтэрынарна-санітарны агляд сельска-гаспадарчай жывёлы, што страхуецца ад падзяку і ад браковкі забойнай жывёлы на разьнёцах.

19. У выпадку захваротьня альбо адсутнасьці вучастковага доктара, загадваньне вучасткам ускладаецца райённым вэтэрынарным доктарам на доктара суседняга вучастку альбо на вэтэрынарнага фэльчара.

Райённы вэтэрынарны доктар.

20. Райённы вэтэрынарны доктар яднае працу вучастковых доктараў адпаведнага райёну і зьяўляецца адказным за вэтэрынарна-санітарны стан райёну. Яму падпарадкаваны вэтэрынарныя дактары і фэльчары гэтага райёну.

21. Райённы вэтэрынарны доктар зьяўляецца кансультантам адпаведнага райённага выканаўчага камітэту па ўсіх вэтэрынарных пытаньнях, а таксама кіруе складаньнем пляна і каштарысаў па вэтэрынарыі ў райёне.

22. Райённы вэтэрынарны доктар прызначаецца на пасаду і звальняецца з яе райённым выканаўчым камітэтам па ўзгадненьні з акруговым зямельным аддзелам.

23. Райённы вэтэрынарны доктар загадвае адным з вучасткаў райёну.

24. Райённы вэтэрынарны доктар прызначае на пасаду і звальняе з пасады вэтэрынарных фэльчароў і санітараў райёну.

Старшыня Савету Народных Камісараў БССР **М. Галадзед.**

Нам. Кіраўніка Спраў Савету Народных Камісараў і Эканамічнае Нарады БССР **А. Дубавіцкі.**

23 лютага 1929 году,
г. Менск.

ПОЛОЖЕНИЕ О РАЙОННОЙ ВЕТЕРИНАРИИ.

Общее положение.

1. Ветеринарные участки существуют для проведения мероприятий по борьбе с заразными и повальными болезнями животных, ветеринарно-санитарного наблюдения, а также для удовлетворения населения ветеринарно-лечебной и прочей ветеринарной помощью (просвещение, зоотехника, гигиена).

2. Задачами ветеринарного участка являются:

а) изучение ветеринарно-санитарного состояния участка, проведение ветеринарно-санитарных и профилактических мероприятий и охраны населения от заразных и паразитарных болезней, общих людям и животным;

б) борьба с заразными болезнями животных;

в) лечебная помощь больным животным;

г) ветеринарная, культурно-просветительная работа;

д) участие в зоотехнических мероприятиях для развития животноводства;

е) участие в страховании животных от падежа, а также в страховании домашних животных, предназначаемых для убоя;

ж) участие в других мероприятиях государственных и общественных организаций в области сельского хозяйства.

3. Ветеринарный участок непосредственно подчинен районному ветеринарному врачу.

4. Каждый ветеринарный участок должен иметь: амбулаторию с теплым манежем для приема больных животных, специальное помещение для стационарной лечебной помощи, газовую камеру, кузницу, аптеку, помещение для ожидающего населения, диагностический кабинет с надлежащим оборудованием для диагностических исследований и проведения экспертиз, изолятор для животных, больных заразными болезнями, и квартиры для ветеринарного персонала.

5. Ветеринарная помощь оказывается бесплатно.

Участковые ветеринарные врачи.

6. Участковые ветеринарные врачи назначаются на службу и увольняются со службы районными исполнительными комитетами по согласованию с окружными земельными отделами.

7. Участковый ветеринарный врач является заведующим участка, заведует лечебницей и амбулаторией участка и принимает участие во всех вопросах ветеринарных мероприятий местных органов.

Для предупреждения болезней, общих человеку и животным, ветеринарный врач должен согласовывать свои мероприятия с местным медицинским персоналом.

8. Участковому ветеринарному врачу непосредственно подчинены помощники его (ветеринарные фельдшера) и ветеринарные санитары участка.

9. Участковый ветеринарный врач наблюдает за выполнением населением и учреждениями Ветеринарного Устава и прочих законов и распоряжений органов власти в ветеринарной области. В случае нарушения этих законов и распоряжений составляет соответствующий акт и направляет его надлежащим органам власти для привлечения виновных к ответственности, на основании 108-114 статей Ветеринарного Устава БССР.

10. В отрасли ветеринарно-санитарной и профилактической работы участковый ветеринарный врач наблюдает:

а) за транспортируемыми животными, птицами и сырыми животноводческими продуктами по грунтовым, водным и железнодорожным путям в пределах своего участка;

б) за местами обработки сырых животноводческих продуктов (кожевенные, кишечные, салотопные и костеобжигательные заводы), а также за местами заготовок мясных животноводческих продуктов;

в) за конскими заводами, заводскими рассадниками и злучными пунктами;

г) за ярмарками, рынками, выставками, заезжими дворами и прочими местами постоянного и временного скопления животных;

д) за бойнями, животно-пригонными дворами, станциями осмотра привозных мясных продуктов, трактами, уборкою трупов и кладбищами для животных.

11. В отраслях борьбы с заразными болезнями на участкового ветеринарного врача возлагается:

а) своевременное предупреждение и ликвидация заразных болезней животных;

б) проведение поголовных осмотров животных для выяснения заразных болезней, проведения прививок всех видов и прочих мероприятий;

в) при получении сведений о появлении в участке заразных и повальных болезней, участковый врач должен производить обследования и принимать соответствующие меры к ликвидации болезней;

г) при невозможности ликвидировать эпизоотию собственными силами, районный или участковый врач ходатайствует перед районным исполнительным комитетом о командировании подсобного ветеринарного персонала.

При служебных выездах в места заболевания животных районные исполнительные комитеты должны безотлагательно предоставлять ветеринарному персоналу транспортные средства, если место заболевания животных не ближе одного километра от ветеринарного пункта.

12. Участковый ветеринарный врач обязан оказывать помощь больным животным и птицам, доставляемым в амбулаторию или лечебницу, в часы и дни, установленные правилами внутреннего распорядка. В другое время и в дни отдыха лечебная помощь оказывается только в угрожающих жизни животного, случаях, согласно инструкции Народного Комиссариата Земледелия.

Ветеринарно-лечебная помощь в местах заболевания животных оказывается только в тех случаях, когда заболевшие в тяжелой форме животные не могут быть доставлены в лечебницу.

Мелкие животные, в том числе телята и жеребята моложе шести месяцев, при заболевании должны доставляться в лечебницу для оказания лечебной помощи.

13. В часы амбулаторного приема выезды к больным животным допускаются только в исключительных случаях, причем ветеринарный врач имеет право командировать для оказания лечебной помощи животным своего помощника (ветеринарного фельдшера).

14. Порядок обслуживания государственных, кооперативных и общественных организаций и учреждений, находящихся на хозяйственном расчете, кроме колективных хозяйств и коммун, устанавливается районным исполнительным комитетом.

15. Кастрация животных, принадлежащих беднейшим гражданам, освобожденным от сельско-хозяйственного налога, производится бесплатно, для других граждан—за плату, размер которой устанавливается районными исполнительными комитетами.

16. В отрасли ветеринарно-культурно-просветительной работы на участкового врача возлагается:

а) популяризация ветеринарных знаний среди широких масс населения, посредством проведения курсов, бесед, лекций, распространения литературы и проч.;

б) привлечение населения к самодеятельности посредством организации ветеринарно-санитарных попечительств и управления ими, на основании инструкций органов Народного Комиссариата Земледелия.

Вся ветеринарно-культурно-просветительная работа ветеринарным участковым врачем производится совместно с местными государственными и общественными организациями.

17. В отрасли зоогигиенических мероприятий участковый ветеринарный врач участвует в качестве члена зоотехнических комиссий и эксперта на выставках при премировании животных, при отборе племенных и одобренных производителей, участвует в учете военными органами лошадей.

18. Участковый ветеринарный врач производит ветеринарно-санитарный осмотр сельско-хозяйственных животных страхуемых от падежа и от браковки убойных животных на бойнях.

19. В случае болезни или отсутствия участкового врача заведывание участком возлагается районным ветеринарным врачем на врача соседнего участка или на ветеринарного фельдшера.

Районный ветеринарный врач.

20. Районный ветеринарный врач об'единяет работу участковых врачей соответствующего района, является ответственным за ветеринарно-санитарное состояние района. Ему подчинены ветеринарные врачи и фельдшера этого района.

21. Районный ветеринарный врач является консультантом соответствующего районного исполнительного комитета по всем ветеринарным вопросам, а также руководит работой по составлению планов и смет по ветеринарии в районе.

22. Районный ветеринарный врач назначается на должность и увольняется районным исполнительным комитетом по согласованию с окружным земельным отделом.

23. Районный ветеринарный врач заведывает одним из участков района.

24. Районный ветеринарный врач назначает на должность и увольняет с должности ветеринарных фельдшеров и санитаров района.

Председатель Совета Народных Комиссаров БССР **Н. Голодед.**

Зам. Управляющего Делами Совета Народных Комиссаров и Экономического Совещания БССР **Л. Дубовицкий.**

23 февраля 1929 г.
г. Менск.

ВЫБІРАЕМ У ГАРСАВЕТ ЛЕПШЫХ.

Трэба арганізаваць парк культуры і адпачынку

(На сходзе культасьветных працаўнікоў г. Менску).

Працаўнікі Беларускай Акадэміі Навук, НД інстытуту сельскай і лясной гаспадаркі, Наркамасьветы, Беларускага Дзяржаўнага музэю і цэнтраархіву зьявіліся на перавыбарчы сход у колькасьці 72 проц. Частка працаўнікоў знаходзіцца ў камандыроўках і ня ўсе маглі зьявіцца на перавыбары. Трэба адзначыць прыкрае зьявішча; гарсавет дрэнна зрабіў, не пазнаёміўшы наперад праз друк ці праз мясцовы са зьместам наказу, а стаяць на марозе і чытаць наказы на рагох вуліц—ня ўсе могуць. Вельмі часта толькі на сходзе працаўнікі знаёміцца з наказам. І зусім слушна, што гэта адымае шмат часу на разбор наказу.

Вось гэта незнаёмства са зьместам наказу да перавыбараў адчувалася і на сходзе навуковых працаўнікоў.

Пры абгаварэньні наказу сход зьвярнуў асаблівую ўвагу на пашырэньне сеткі культ-асьветных устаноў на акраінах. Гарсавет павінен пабудаваць сьнігодку на Нярэсьне, дзе есьць шмат беднаты, бо дзецям з гэтай акраіны вельмі далёка хадзіць у школы. Далей трэба наблізіць да прадпрыёмстваў сетку культ-асьветных устаноў, каб яны маглі ахапіць усе культурныя запатрабаваньні рабочых мас.

Няма чаго сароміцца і трэба сказаць праўду, што на цэнтральных вуліцах г. Менску няма грамадзкіх уборных. Гэта пытаньне атрымала актыўнае падтрыманьне, і новаму складу гарсавету прапануецца паклапаціцца аб гэтым. Таксама пастаноўлена, каб гарсавет пабудаваў у мясцох астаноўкі аўтабусаў і будучага трамваю крытыя паветачкі, каб у выпадку дажджу кожна было схавацца пад іх.

Сталіца БССР—Менск далёка яшчэ ад належнага дабрабыту. Асабліва дрэнна адчувае сябе працаўнік у летнюю сьпёку. Гарсавет павінен ужыць меры, каб арганізаваць парк культуры і адпачынку. Апроч таго, у Менску трэба арганізаваць гарадзкі музэй, які адбіваў-бы старажытны Менск і сучасны быт працоўных.

Сучасныя санітарна-бытавыя ўмовы гораду яшчэ далёка не здавальняючыя. Мала лазьняў, а тыя, што ёсьць, цесныя. Трэба пашырыць існуючыя, пабудаваць новыя лазьні і паленшыць іх санітарны стан. Каб вырашыць жыльлёвы крызіс, гарсавет павінен у першую чаргу даваць кватэры рабочым, якія жывуць у дрэнных у санітарных адносінах кватэрах.

Так, пункт за пунктам разабралі ўвесь наказ і дапоўнілі яго дадаткамі.

Дэпутатамі гарсавету абраны: тав. М. Кудзелька рэдактар «Сав. Беларусі» (член КП(б)Б), т. Ошараў, Інспэктар нарэйскай культуры НКА (член КП(б)Б), кандыдатам—т. Жураўскі—працаўнік ЦБ краязнаўства (бесспартыйны).

ТАВ. КРУПСКАЯ—ГАНАРОВЫ ЧЛЕН МЕНСКАГА ГАРСАВЕТУ.

Рабочыя менскай шчацінной фабрыкі імя Крупскай 28-га лютага на перавыбарчым сходзе абралі Н. К. Крупскую ганаровым членам Менскага Гарсавету.

ХРОНІКА.

У прэзыдыуме ЦСПСБ.

Ажыцьцяўленьне працы камісіі па рабочаму снабжэньню.

На насяджэньні прэзыдыуму ЦСПСБ была абгаварана справаздача камісіі па рабочаму снабжэньню пры Наркамгандзі БССР. Прэзыдыум адзначыў слабую працу камісіі: ня было плянавасьці ў працы, мэтад прынцыповых пытаньняў па рабочаму снабжэньню вырашаўся бяз удзелу камісіі, мэтад пытаньняў разглядаліся ў камісіі бяз удзелу прадстаўнікоў прафсаюзаў.

У сваёй пастанове прэзыдыум ЦСПСБ зварачае ўвагу Наркамгандлю на неабходнасьць прыняць рашучыя крокі да аслыўленьня працы камісіі на рабочаму снабжэньню і правільна паставіць яе працу. Побач з гэтым прызнана неабходным, каб рашэньні камісіі да канчатковага іх правядзеньня ў жыцьцё папярэдня ўзгадняць з прэзыдыумам ЦСПСБ

Перавыбары фабзавмясцкомаў.

У сувязі са скančэньнем тэрміну паўнамоцтва асобных фабзавмясцкомаў, прэзыдыум ЦСПСБ пастанавіў правесьці перавыбары апошніх v пэрыя" з 15 сакавіка да 15 чэрвеня.

Арганізэлу даручана канкрэтна распрацаваць гэта пытаньне і ўнесьці яго на чарговы пленум ЦСПСБ. ЦК саюзаў і акрпрафкоры запрапанавана распачаць падрыхтоўчую працу да правядзеньня перавыбараў фабзавмясцкомаў.

Аб удзеле ў пабудове радыёстанцыі імя Томскага.

Усесаюзны Цэнтральны Савет прафсаюзаў мяркуе пабудаваць магутную радыёстанцыю імя т. Томскага. Прэзыдыум ЦСПСБ пастанавіў прыняць удзел у пабудове гэтае радыё-станцыі шляхам набыцьця аднаго паю ў 5000 руб.

Гэта пытаньне канчаткова будзе вырашана на бліжэйшым пленуме ЦСПСБ.

Жывое кіраўніцтва месцамі.

Для правядзеньня ў жыцьцё пастаноў VIII зьезду прафсаюзаў і XII зьезду КП(б)Б аб сыстематычнай пасылцы кіруючых працаўнікоў у вёзавыя прафарганізацыі на 1-2 месяцы, прэзыдыум ЦСПСБ запрапанаваў ЦП саюзаў металістаў, друкароў, папяровікаў хімікаў і суднаў накіраваць у першай палове сакавіка на месцы сваіх працаўнікоў. Побач з гэтым пастаноўлена накіраваць аднаго кіруючага працаўніка ЦСПСБ у адну з округ на 1½ месяцы. Дадзены таксама апрацаваны ўказаньні акруговым прафбюро аб пасылцы акруговых прафпрацаўнікоў у вёзавыя прафарганізацыі округі.

Прымацаваньне адказных прафпрацаўнікоў да прадпрыёмстваў.

Дзеля ўзмацненьня жывой сувязі і практычнай дапамогі ў працы вёзавых прафарганізацый, прэзыдыум ЦСПСБ пастанавіў прымацаваць мэтад адказных працаўнікоў ЦСПСБ і ЦК саюзаў да прадпрыёмстваў г. Менску. Прымацаваныя працаўнікі, акрача штодзённых наведваньняў прадпрыёмства, павінны на апошніх праводзіць 1 дзень у тыдзень. Вырашана ўвесьці ў практыку рэгулярнае скліканьне пры ЦСПСБ нарад прымацаваных для абмену вопытам і думкамі аб працы на прадпрыёмстве.

Да 5-годзьдзя Мопру ў БССР.

Да дню 5-годзьдзя Мопру ЦК Мопру БССР выдае адпаведную газэту „Шлях Мопру" і брашуру „5 гох Мопру ў БССР". У гэтых выданьнях будуць падведзены вынікі папёхгадовай працы Мопру на Беларусі.

Сродкі ад гэтых выданьняў пойдуць на ўзмацненьне фонду Мопру.

Выпуск курсаў каапэрацыйнага актыву.

Пры Беларкаапсаюзе працуюць усебеларускія курсы жанчын каапэрацыйнага актыву. Курсы ставяць мэтай падрыхтаваць жанчына для практычнай і кіруючай працы ў каапэрацыі. 5 сакавіка адбудзецца ўрачысты выпуск курсантак; будзе выпушчана 32 жанчыны, якія накіроўваюцца для працы ў вясковай і рабочай каапэрацыі.

Да адказнасьці за злоўжываньні застрахаваных.

Па вестках Галоўсацстраху, мясцовыя страхкасы перадаюць мэтад спраў у нарсуд для прыцягненьня да адказнасьці застрахаваных за злоўжываньне сваімі правамі. Так, выкрыта атрымоўваньне дапамогі в страхкас абманным чынам; ёсьць выпадкі, што пенсію атрымоўваюць дамаўласьніхі, якія бяруць аренду за кватэры да 120 руб. у месяц.

Абсьледаваньне санітарнага становішча Менску.

Менскі гарсавет прымацаваў 20 дэлегатак для ўдзелу ў абсьледаваньні санітарнага становішча Менску. Дэлегаткі разам з санітарнымі дактарамі правядуць, у першую чаргу, абсьледаваньне санітарнага становішча дамоў, двароў, крам, якія гандлююць харчовымі прадуктамі, і цырульні.

СПРАВАЧНЫ АДДЗЕЛ.

КАТЫРОЎКА ПАЗЫК на 2 сакавіка 1926 г.

	Куп.	Прад.
1-я 6 проц. залатая пазыка	4—79	4—81.
2-я 6 проц. залатая пазыка	5—05	5—08.
Біспроц. пазыка 26 г.	121—50	123—50.
10-проц. выйгрышная пазыка	25—17	25—27.
1-я індустрыял. 6 проц.	25—63,5	25—73,5.
3-я Сялянская 1927 г.	5—02,5	5—04,5.
12-проц. рэнтн. 1927 г.	103—03	103—08.
2-я пазыка індустрыял. проц.	26—08	26—18.
2-я індустрыял. біспроц.	25—70	25—80.
11-проц. унутран.	100—03	100—08.

Што слухаць па радыё.

НЯДЗЕЛЯ, 3-га САКАВІКА.

10-00—10-55 Сялянская радыё-газэта.
11-00—12-00 Сялянскі канцэрт.
12-00—12-25 Сьпявайце разам з намі.
12-25—13-00 Канцэрт грамафоннай музыкі.
13-00—14-00 Лекцыя рабоча-сялянскага радыёуніверсытэту падрыхтоўчага курсу па матэматыцы.
17-00—17-55 Час піанэра і вучня.
18-00—18-30 Камсамольская газэта „Чырвоная Зьмена" па радыё.
18-30—19-10 Радыёаматар з адказамі на тэхнічныя запытаньні па радыё.
19-15—20-35 Музычна-літаратурны журнал.
20-45—23-00 Канцэрт.

ПАНЯДЗЕЛАК, 4-га САКАВІКА.

18-00—18-25 Гутарка ад МОПР'у.
18-25—19-20 Лекцыя РСРУ падрыхтоўчага курсу па матэматыцы.
19-20 — Перадача праграмы.
19-25—20-10 Беларуская радыё-газэта.
20-10—20-35 Музычны адпачынак.
20-35—21-00 Гутарка старшыні ЦП саюзу хімікаў тав. Яндульскі (асабіста «Ход кампаніі абгаду вытворчых нарад па саюзу»)
21-00—23-00 Канцэрт.
23-00—23-20 Абгляд заўтрашняй прэсы.

Новая электрастанцыя.

У бліжэйшы час будзе пушчана ў ход новая электрычная станцыя магутнасьцю ў 300 кілёват гадзін.

Мяркуецца частку прадпрыёмстваў перавесьці на ток.

АД ЦКК КП(б)Б.

У панядзелак, 11 сакавіка, а 6 з палов. гада увечары адбудзецца пасяджэньне партгрупкі ЦКК КП(б)Б (Менск, Савецкая, 55, 3-ці паверх, пакой № 18), дзе будуць разглядацца справы наступных таварышоў:

1) Пракаленка Аўхіма Міхалаевага—Аршанскай арганізацыі, 2) Шэлага, Ігната Фаміча—Заслаўскага райёну, 3) Вашчыла, Уладзімера Ігнатавіча—Менскай арганізацыі, 4) Клюшкіна Аляксандра Панфірава—Менскай арганізацыі, 4) Матусевіч Сяргея Зіноўеўны—Менскай арганізацыі, 6) Грынкевіча Паўла Тодаравіча—Заслаўскага райёну, 7) Пісарчыка Івана Васільевіча—Менскай арганізацыі, 8) Глебко Наоты Якубавай—Менскай арганізацыі, 9) Бягуна Рыгора Макаравіча—Менскай арганізацыі, 10) Халявы Веры Міхайлаўны—Менскай арганізацыі, 11) Шэлапан Марыі Аляксандраўны—Менскай арганізацыі, 12) Захаровіча Паўла Міхалаевага—Менскай арганізацыі.

Паказаныя вышэй таварышы павінны зьявіцца у вызначаны час. Праезд за свой кошт.

Сакратар ПК ЦКК КП(б)Б ЛЯУКОЎ.

„САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ" РАСЬСЬЛЕДВАЛА

ДРЭННЫЯ ПРАЦАЎНІКІ ЗЬНЯТЫ.

У допісе «Трэба горш, ды некуды», пасланым на рассьледаваньне, паведамлялася, што Пагайнаўскі сельсавет падта дрэнна працуе—не праводзіць патрэбных кампаній, таксама заявы і скаргі сялян ляжаць бяз вынікаў. На допіс Шклоўскі РВК паведамляе: факты пацьвердзіліся і пры перавыбарах старшыня Юрчэнка і сакратар Лукашоў, як не апраўдаўшыя сябе, у склад сельсавету не абраны.

ГРОШЫ БУДУЦЬ СПАГНАНЫ.

У допісе «Растратчыкі на волі» паведамлялася, што ў Рудзенскім спажывецкім т-ве было шмат растрат, прычым ня прынята ніякіх мер да спагненьня грошай з растратчыкаў.

Пам. менскага акр. пракурора на допіс паведамляе, што выканаўчы ліст на спагнаньне грошай у суме 1838 рублёў з растратчыкаў Кудзенка, Шнілеўскага, Шастапалава і Мацета знаходзіцца у судыканаўцы 6 вуч. Зараз спагнана толькі 182 рублі. Акрпракуратурай запрапанавана праўленьню т-ва перадаць судыканаўцы другі ліст, які ёсьць у т-ве на іншых растратчыкаў.

КАЛЕНДАРЫ НА БЕЛМОВЕ РАСПРАДАНЫ.

У допісе «Мы радзеем календары толькі расейскія» паведамлялася, што ў Рагачоўскім ЦРК ёсьць календары толькі расейскія і гэта не садзейнічае беларусізацыі. Гэткае-ж зьявішча ў [illegible] цкім спажывецкім таварыстве, якое (на думцы аўтара) абслугоўваецца Рагачоўскім ЦРК.

На гэты допіс Рагачоўскі Райкампарт паведамляе, што беларускія календары ў ЦРК былі, але ўсе распраданы і зараз засталіся адны толькі расейскія. Гадзілавіцкае спаж. т-ва абслугоўваецца райсаюзам, і ў ім таксама былі календары на беларускай мове, якія зараз таксама распраданы.

ФАКТ НЕ ПАЦЬВЕРДЗІЎСЯ.

У № 288 за 15-XII 28 г. быў зьмешчан фельетон „Нэрвовыя прафэсары", у якім паведамлялася, што прафэсар Сел.-Гас. Акадэміі Люнгерэгаузэн атрымаў адносіну ад Горацкага гарсавету, сябрам якога ён зьяўляецца, з прапановаю зрабіць даклад аб сваёй працы, ад якой ён ухіляўся.

На гэты допіс ЦП саюзу працаўсьветы паведамляе, што факты, азначаныя ў допісе, не адпавядаюць сапраўднасьці.

НЕДАХОПЫ ВЫКРЫТЫ.

У допісе «Выкрыем недахопы ў зямлякарыстаньні» паведамлялася аб непаладках з зямлякарыстаньнем у Лагойскім райёне, факты, азначаныя у допісе, пасьля рассьледаваньня, пацьвердзіліся і прыняты захады да іх вынішчэньня.

ПАРУШЭНЬНЕ ПРАЦОЎНЫХ ЗАКОНАЎ.

У допісе «Гурэвіч эвакуецца» паведамлялася, што пры прыняцьці новых працаўнікоў у Белдзяржгандаль главбух Гурэвіч рабіў їм экзамен, прычым парушаліся існуючыя працоўныя законы. Факты, адзначаныя ў допісе, пацьвердзіліся; РСІ запрапанавала гэтыя зьявішчы ў далейшым вынішчыць.

НЕНАРМАЛЬНАСЬЦІ БУДУЦЬ ЗЬНІШЧАНЫ.

У допісе, зьмешчаным у № 287 за 14-XII 28 г. «Шчыры гаспадар» паведамлялася, што ў Міхалкаўскім КСУ ёсьць сад, ураджай якога скарыстаны старшынёю Гарэлікам для сябе.

Рассьледаваньнем выяўлена наступнае: за ўраджай саду атрымана 254 р. 40 к., якія паступілі ў фонд КСУ. Як ненармальнасьць, быў кепскі догляд саду, адсутнасьць кантролю і падбайная адносіна. Старшыня Гарэлік, як бядняк і добры працаўнік, пакінут на працы і яму даручыны адпаведныя ўказаньні аб выпраўленьні недахопаў.

АБВІНАВАЧВАНЬНЕ СМАЛЯ НЕ ПАЦЬВЕРДЗІЛАСЯ.

У заметцы «Кватэра каштуе 4000 руб.» зьмешчанай у № 287 нашай газэты за 1928 г. пісалася, што сакратар Полацкай АКК РСІ т. Смаль выкарыстаў сваё службовае становішча і зрабіў уплыў на праўленьне жаху, якое патраціла на рэмонт яго кватэры 4000 руб. У заметцы таксама пісалася наогул аб безгаспадарчасьці ў рамонце памянёнага жаху.

Па гэтай справе ЦКК-РСІ паведамляе, што, згодна рассьледаваньня Полацкай АКК, абвінавачваньне т. Смаля ў скарыстаньні свайго становішча ў справе рэмонту кватэры зьяўляецца неабгрунтаваным. Адносна безгаспадарчасьці ў Жаху наогул справа перададзена на рассьледаваньне.

Адказы дапішчыкам.

Аўтару допісу «Як прайшлі перавыбары Чобатовіцкага сельсавету». Факты рассьледаваньнем Уварвіцкага райкампарту не ўстаноўлены.

Селькору. Факты, пры ведзеныя ў допісе „Ці ёсьць у ябе галава" рассьледаваньнем Халопенідзкага РВК не пацьвердзіліся.

Суседу. На ваш допіс аб мыце Крым. вышэй паведамляе, што факты не пацьвердзіліся.

Селькору Н. А. „Ня аддзякаваў каморнік Андронаўскаму папу"—Аршанскай РСІ.

Макаеўскаму Хто «дапаможа земляўпарадкаваць».—У Лядзянскі РВК.

Вучням Сеньнаўскай школы і бацькам вучняў.—Аршаншчына. Вашы рэзалюцыі-пратэсты супроць судовага працэсу над настаўніцай Л. Гаўрыловіч перасланы ў Аршанскую акруговую пракуратуру.

В. А. Ваш допіс „Аб партызанах" быў накіраван у Аргаддзел ЦВК. Аргаддзел згодзен з вашым поглядам наконт прызнаньня грамадзкасьці пры выяўленьні партызанаў, каб нічыць заніжэньне гэтага неадпавядаючых людзей. Але разам з гэтым аргаддзел ня згодзен з вамі па шляхі стварэньня асобных арганізацый, за адсутнасьцю мэтавай устаноўкі.

Чывендаку М. Факты, прыведзеныя ў вашым допісе—„У каапэрацыю вазуць з сялянне не атрымліваюць", рассьледаваньнем Талочынскай раённіцай не ўстаноўлены.

Анучыну Б. «Больш увагі пры рэгістрацыі аб'яднаньняў»—Полацкаму акрсавпасаюзу.

Бягуну.—Менск. Рэзалюцыю перасланы ў Мен. гар. інспэктуру нар. асьветы.

Апавяшчэньні.

У НЯДЗЕЛЮ, 3-га САКАВІКА А 6-й ГАДЗІНЕ Ў АЎДЫТОРЫІ № 35 (ЗЕМЛЯРОБСКІ ЗАВУЛАК) АДБУДЗЕЦЦА ПАСЯДЖЭНЬНЕ ЮРЫДЫЧНАЙ СЭКЦЫІ НАВУКОВАГА ТАВАРЫСТВА ПРЫ БДУ.

НА ПАВЕСТКУ ДНЮ:

1. ДАКЛАД ТАВ. АКІМАВА НА ТЭМУ: «АДКАЗНАСЬЦЬ ТАВАРНЫХ СКЛАДАЎ ЗА ТАВАР, ШТО БЯРЭЦЦА ІМІ Д